

Maatalous- ja elintarviketuotannon palvelut sekä maaseudun kehittäminen

---

IE2 – Palvelumuotoilun loppuraportti

Luvat ja valvonta –hallituksen kärkihanke väliraportti

kesäkuu 2017

Sisältö

1. Johdon yhteenveto
2. Johdanto
  - IE2 –ohjelman ja Luvat ja valvonta – kärkihankkeen osa-alueet
  - Tavoitteet
3. Maakuntien vastuulle siirtyvät maatalous- ja elintarviketuotannon sekä maaseudun kehittämisen palvelukokonaisuudet
  - Maakuntien palvelukokonaisuudet
  - Käsiteltävä alkutuotannon kokonaisuus
4. Nykytila ja tavoitetila
  - Nykytilan yhteenveto
  - Maatilan päätuet (IE2-ohjelma)
  - Viljan laadun varmistaminen (IE2-ohjelma)
  - Investoiva maaseutuyritys (Luvat ja valvonta)
  - Maatalousyrityksen elinkaari (Luvat ja valvonta)
5. Tavoitetilan hyödyt
  - Laadulliset
  - Määrälliset
6. Tietojärjestelmien kehitystarpeet (IE2-ohjelma)
  - Sähköisen asioinnin ja sitä tukevien tietojärjestelmien kehitystarpeet
7. Asiakasneuvonta
  - Asiakasneuvonnan tarve, kehittäminen
  - Monikanavainen asiakaspalvelu

Liitteet

1. Johdon yhteenveto

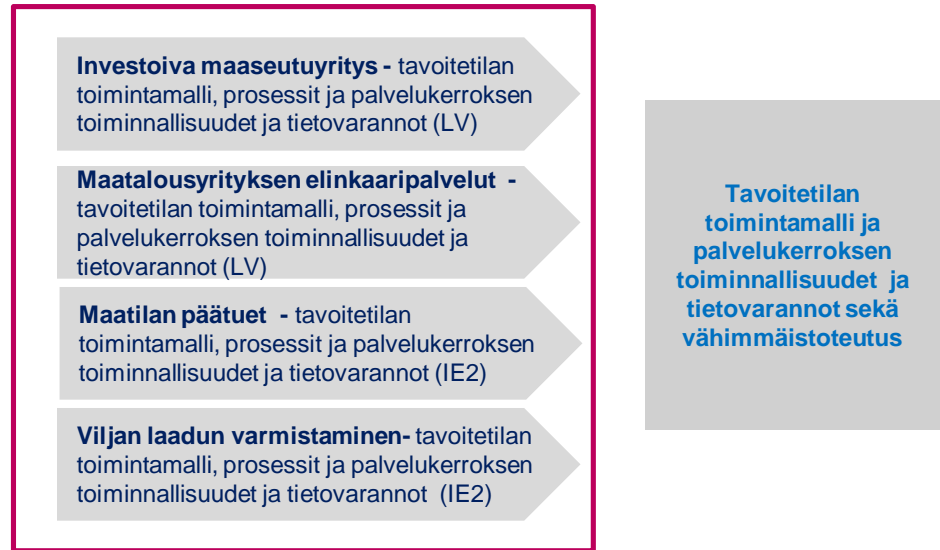
- > Nykytilassa maatalous- ja maaseutuyritys tekee yhteistyötä useiden eri tahojen kanssa suunnitellessaan toimintaansa, tuotantotoiminnassaan ja asioidessaan viranomaisten kanssa lupien, tukien, rekisteröintien ja ilmoitusten yhteydessä.
- > Tavoitetilan ensisijainen toimintamalli on sähköinen. Asiakas ja asiakkaan valtuuttamat sidosryhmät pääsevät työskentelemään sähköisessä työtilassa, jossa oleva aineisto mukaan lukien suunnittelu-, tukihaku-, tuotantokirjanpito ym. dokumentaatio, ovat käytössä moniviranomaisasiointinnissa (yksi luukku). Tämän edellyttämät viranomaispalvelut toteutetaan monikanavaisesti paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti. Viranomaisella on sähköinen näkymä asiakkaan relevantteihin tietoihin asiointitilanteissa (neuvonta, luvat, tarkastukset, valvonta).
- > Kun asiakas hyödyntää omassa toiminnassaan enenevässä määrin tietotekniikkaa, hän pystyy tuottamaan samalla varsin automaattisesti tarvittavaa viranomaisaineistoa ja ilmoituksia säästäen työtä ja välttämällä virheitä.
- > Viranomaistahon hyötynä ovat mm. tehostunut työnjako, koordinointi eri viranomaisten välillä sekä sähköisessä muodossa olevien aineistojen saatavuus.
- > Palvelujen ja neuvonnan organisointi paikallisella, alueellisella ja valtakunnallisella tasolla tuo hyötyjä lyhyellä aikavälillä. Sen toteuttaminen helpottuu maakuntauudistuksen myötä. Pidemmän aikajänteen hyödyt mahdollistaa sähköisen toimintaympäristön toteuttaminen osana kansallista palveluarkkitehtuuria.

2. Johdanto

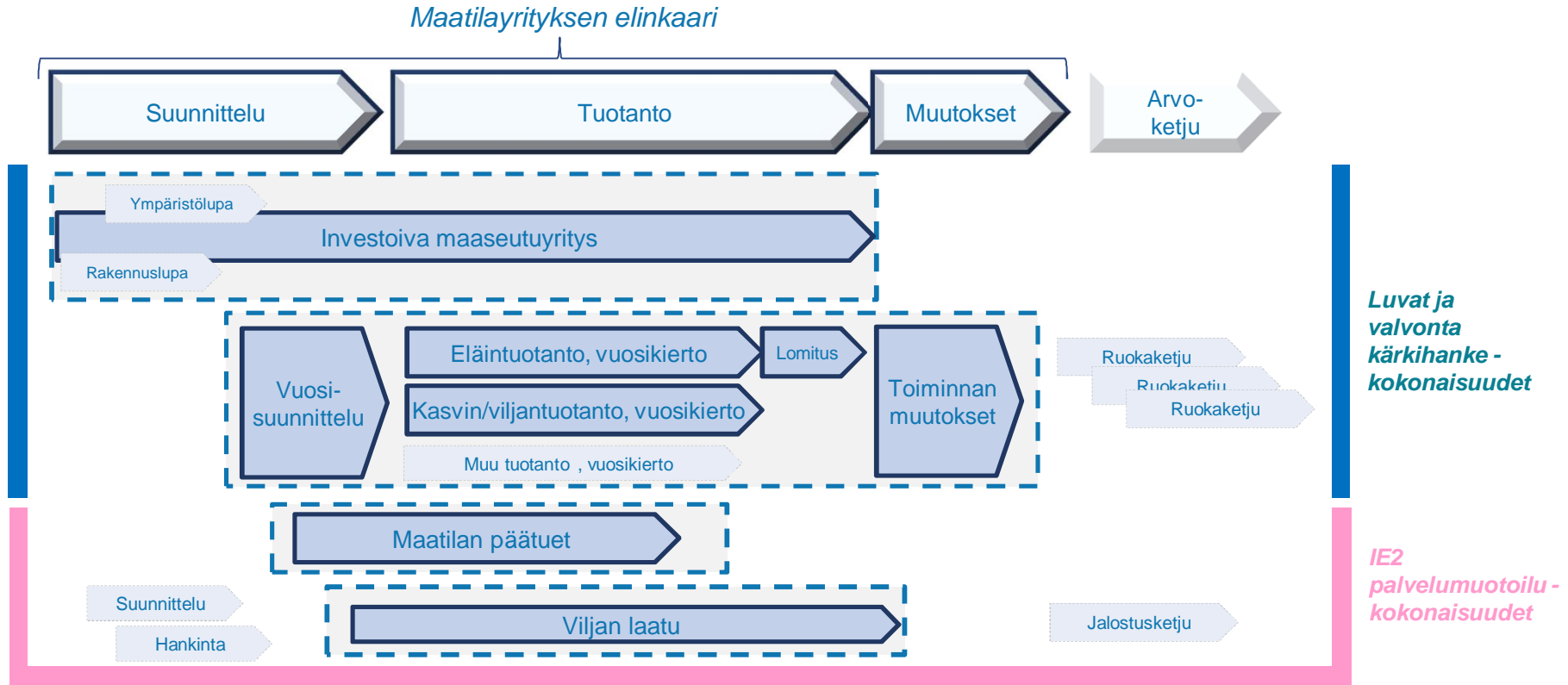
- > Työn kohteena oli maatalous- ja elintarviketuotannon palvelut sekä maaseudun kehittämisen palvelut
- > Palvelumuotoilun tavoitteeksi asetettiin, että eri asiakasryhmät ja viranomaiset voivat toimia yhden toimintamallin mukaisesti ja käyttämällä yhteistä palvelukerrosta sen sijaan, että jokaiselle ryhmälle toteutettaisiin erillinen ratkaisu.
- > Yhteisessä hankkeessa työstettiin neljä palvelupolkua. Lähtöaineiston lisäksi hyödynnettiin haastatteluja ja työpajoja. Lopputuloksena syntyi yhteinen toimintamalli kullekin palvelupolulle yhteisine piirteineen
- > Tämä projekti toteutettiin yhteistyössä Iskukykyiset palvelut (IE2) – ohjelman palvelumuotoilu-hankkeen ja Luvat ja Valvonta-hallituksen kärkihankkeen välillä.
- > Ks. seuraava sivu: IE2 -ohjelma kohdat 3 ja 4; Luvat ja valvonta –kärkihanke (LV) kohdat 1 ja 2

MAATALOUSYRITYKSEN ELINKAARI

Tavoitetila on johdettu neljän tarkastellun palvelupolun avulla:

IE2 -ohjelman ja Luvat ja valvonta - kärkihankkeen osa-alueet

Palvelukehittämisen tavoitteet – lähtökohtia projektille

- Tavoitteena on, että maakunnat ottavat käyttöönsä modernit, asiakaslähtöiset ja digitalisoidut palvelut ja prosessit.
- Maakuntaudistuksen valmistelussa on tärkeää kiinnittää huomiota sujuviin palveluihin ja palveluketjuihin.
- Kyseessä on toimintatapojen muutos, jossa tunnistetaan maakunnan asiakkaat ja kehitetään palveluita asiakkaan tarpeesta lähtien.
- Uudistuksessa ei tule siirtää maakuntaan valtio- ja kunnallishallinnolta tehtäviä sellaisina kuin ne nyt ovat, vaan keskittyä siihen, mitä edellytyksiä alueen pitäisi asiakkailleen rakentaa.

Tämän projektin tavoitteet

- › Asiakaslähtöisen palveluprosessin kuvaaminen.
- › Merkittävien hyötyjen ja kehittämiskohteiden tunnistaminen maatalous- ja maaseutuyritysten ja hallinnon näkökulmasta, tavoitteena mm.
  - › hallinnollisen taakan purkaminen
  - › päällekkäisen tekemisen vähentäminen
  - › digitalisaation tuomien mahdollisuuksien hyödyntäminen
- › Palvelupolun (nykytila) ja palvelumallin (tavoiteltava tulevaisuus) kuvaus:
  - › mitkä palvelut soveltuvat sähköiseen asiointiin kansallisen palveluväylän palvelunäkymissä
  - › millaista keskitettyä asiakasneuvontaa palveluissa tarvitaan
  - › mikä osa palveluista tarjotaan ja tuotetaan toimipaikoissa ja asiantuntijapalveluna

3. Maakuntien vastuulle siirtyvät maatalous- ja elintarviketuotannon sekä maaseudun kehittämisen palvelukokonaisuudet

---

Maakuntien palvelukokonaisuudet

Tarkastelun kohteena ovat ympyröidyt maakuntien vastuulle siirtyvät maatalous- ja elintarviketuotannon sekä maaseudun kehittämisen palvelukokonaisuudet

Maaseudun kehittämispalvelut

Tarkastelun painopisteenä maaseudun kehittämispalveluissa ovat maatalous- ja maaseudun yritysten investointiin liittyvät neuvonnan, julkisten tukien ja niiden valvonnan palvelut

Maatilat

Rahoituspalvelut

Maatalouden rakennetuet:
Nuorten viljelijöiden aloitustuki
Investointituki

Neuvontapalvelut

Maatilojen neuvontajärjestelmä:
Neuvo2020-palvelut

Maaseutuyritykset

Rahoituspalvelut

Maaseudun yritystuot:
Perustamistuki
Investointituki
Investointiin toteutettavuustutkimus
Yritysten yhteistyöhankkeet

Maaseudun hanketuet:
Koulutus ja tiedonvälitys
Palveluiden ja kylien kehittäminen
Yhteistyö ja verkostoituminen

Sidosryhmät ja yhteistyökumppanit

Rahoituspalvelut

Maaseudun hanketuet:
Koulutus ja tiedonvälitys
Palveluiden ja kylien kehittäminen
Yhteistyö ja verkostoituminen

Maatalous- ja elintarviketuotannon palvelut 1/2

Maakunnan asukkaat

Maatalous- ja elintarviketuotannon palveluista maatilayritysten ja maaseutuyritysten palvelukokonaisuuksiin.

Yritykset, maatilat, maaseutuyritykset

Sidosryhmät ja yhteistyökumppanit, kehittäjäorganisaatiot

Luvat, ilmoitukset, päätökset

Lomituspalvelut

Toiminnanharjoittajien rekisteröityminen

Vientiyritysten erityispalvelut (m.m. ISPM15-merkin käyttöoikeus, vientitodistukset)

Toiminnan aloittamiseen liittyvät luvat, ilmoitukset ja päätökset

Toiminnan aikaiset luvat, ilmoitukset ja päätökset

Rahoituspalvelut

Maatalouden rakennetuet:

- Nuorten viljelijöiden aloitustuki
- Investointituki

Tukijärjestelmät:

- EU:n suorat tuet
- EU:n osittain rahoittamat viljelijäkorvaukset

Kansalliset maa- ja puutarhatalouden tuet

Riistavahinkolain mukaiset korvaukset

Maaseudun yritystuet:

- Perustamistuki
- Investointituki
- Investoinnin toteutettavuustutkimus
- Yritysten yhteistyöhankkeet

Maaseudun hanketuet:

- Koulutus ja tiedonvälitys
- Palveluiden ja kylien kehittäminen
- Yrittäjien yhteistyö ja verkostoituminen

Valvontapalvelut

Täydentävät ehdot

Hukkalauran torjunta

Luonnonmukainen tuotantotapa

Kasvinterveys

Maatalous- ja elintarviketuotannon palvelut 2/2

Maakunnan asukkaat

Rahoituspalvelut

Maaseudun hankkeet:

- Koulutus ja tiedonvälitys
- Palveluiden ja kylien kehittäminen
- Yrittäjien yhteistyö ja verkostoituminen

Riistavahinkolain mukaiset korvaukset

Yritykset, maatilat, maaseutuyritykset

Neuvontapalvelut

Maatilojen neuvonta ympäristö- ym. asioista

Rahoituspalvelujen neuvonta

Koulutus ja valmennus toiminnan ja tuotteiden laadunvalvonnasta vaatimuksista

Yritysten yhteistyöhankkeiden neuvonta, jos uusi toiminta liittyy elintarviketietoon

Sidosryhmät ja yhteistyökumppanit, kehittäjäorganisaatiot

Viestintä- ja tietopalvelut

Verkostossa toimiminen ja palvelujen tuottaminen yhdessä yrittäjien ja yhteistyökumppanien kanssa.

Kehittämispalvelut

Verkostossa toimiminen ja palvelujen tuottaminen yhdessä yrittäjien ja yhteistyökumppanien kanssa.

Rahoituspalvelut

Maaseudun hankkeet:

- Koulutus ja tiedonvälitys
- Palveluiden ja kylien kehittäminen
- Yrittäjien yhteistyö ja verkostoituminen

Lisäksi projektissa käsiteltiin maatalous- ja maaseutuyritysten neuvonta- ja kehittämispalveluita.

Viestintä- ja tietopalvelut

Toiminnan ja tuotteiden vaatimuksiin liittyvä tiedonantaminen, koulutus ja valmennus

Seuraa kasvitautilannetta alueellasi -palvelut

Tietopalvelu valvonnan tuoksista

Tietopalvelu lajike, siemen-, lannoite- ja viljamarkkinoista

Kehittämispalvelut

Siemen- ja lannoitemarkkinoiden toimivuus, kasvinterveys, rehujen turvallisuus ja laatu, viljan interventiotuotanto

Riskinarviointi ja riskinhallinta kasvintuotannon laadunhallinnassa

Tuotantopanosten (siemenet, lannoitteet) turvallisuus, laatu ja jäljitettävyys

Lannoitteiden turvallinen käyttö

Maatalous- ja elintarviketuotannon palvelukanavien kehittyminen

4. Nykytila ja tavoitetila

Nykytila ja haluttu tavoitetila

Maatalousyrityksen elinkaari - lähtökohdat

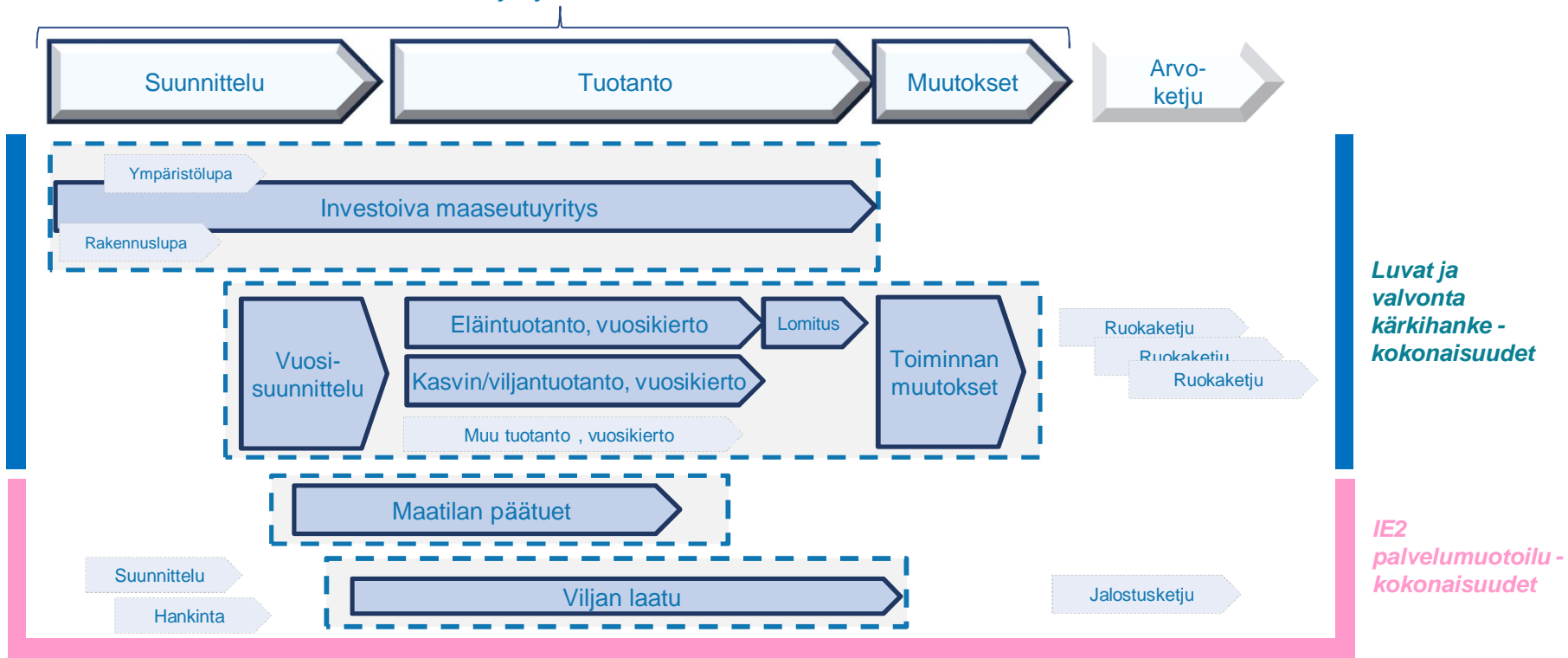
Tässä projektissa käsiteltävä alkutuotannon elinkaarikokonaisuus on jaettu tarkastelussa tuottajan asiakasnäkökulmasta seuraavasti:

- Investoinnit
- Vuositason suunnittelu ja tuotanto
  - Eläin- ja kasvintuotannon näkökulma
  - Maatilalomitus (otsikkotasolla)
  - Maatilan päätukien näkökulma
  - Viljan laadun näkökulma
- Vähäisessä määrin käsitellään toiminnan muutosten näkökulmaa
  - Vuositasolla tehtävät muutokset kuten viljelymaan vuokraus ja tukien siirrot käsitellään osana vuositason suunnittelua
  - Sukupolvenvaihdos-näkökulmaa ei valittu tässä käsiteltäväksi, koska se sisältää vahvasti pitkäjänteistä vero- ym. suunnittelua

Työn tarkastelukulma on keskeisissä valituissa alkutuotannon näkökulmissa. Työssä ei tarkastella arvoketjunäkökulmaa koskien ruokaketjuja tai jalostusketjuja.

IE2 -ohjelman ja Luvat ja valvonta - kärkihankkeen osa-alueet

Maatilayrityksen elinkaari

Määritelmä - roolit ja tehtävät lupa-, rekisteröinti-, ilmoitus- ja valvonta-asioissa

	Keskeiset roolit	Keskeiset tehtävät
Kolmas osapuoli	Asiakkaan kumppani, alihankkija, palvelutoimittaja ym	<ul style="list-style-type: none"> Tuottaa asiakkaan neuvonta/suunnittelu/tuotannon ohjaus/tuotantoaineistoja, ml. sähköisesti
	Vaikutuspiirissä oleva asukas	<ul style="list-style-type: none"> Saa päätösluonnoksen kommentteille Voi toimittaa omia havaintoja
Asiakas	Viranomaisen kanssa asioiva juridinen henkilö (maatalousyrittäjä)	<ul style="list-style-type: none"> Hakee lupaa, tukia ym. Valmistelee Toimittaa viranomaiselle lisätietoja, ilmoituksia ym.
	Viranomaisen kanssa asioiva luonnollinen henkilö (maatilallinen)	<ul style="list-style-type: none"> Hakee lupaa, tukia ym. Valmistelee Toimittaa viranomaiselle lisätietoja, ilmoituksia ym.
	Asiakkaan valtuuttama taho, joka asioi asiakkaan puolesta (esim. konsultti tai neuvontaorganisaatio)	<ul style="list-style-type: none"> Hakee lupaa, tukia ym.. Valmistelee Toimittaa viranomaiselle lisätietoja, ilmoituksia ym.
Viranomainen	Yhteinen asiakaspalvelu	<ul style="list-style-type: none"> Vastaa yleisiin aihealueen kysymyksiin Tukee asiakkaan sähköistä asiointia
	Lupa-, tuki-, tai valvontaviranomainen	<ul style="list-style-type: none"> Tukee asiakkaan lupa- ja tukihauksen valmistelua Myöntää (tai evää tai peruuttaa) luvan, rekisteröinnin, tuen asiakkaalle
	Vastuuvälvo	<ul style="list-style-type: none"> Valvoo asiakkaan toimintaa Vastaanottaa viestit häiriötilanteista Tekee tarkastuskäynnit asiakkaalla

IE2 -ohjelma: Maatilan päätuet

Nykytila ja haluttu tavoitetila

Maatilan päätuet- nykytilan lähtökohdat

> Päätukihaussa haetaan seuraavia tukia:

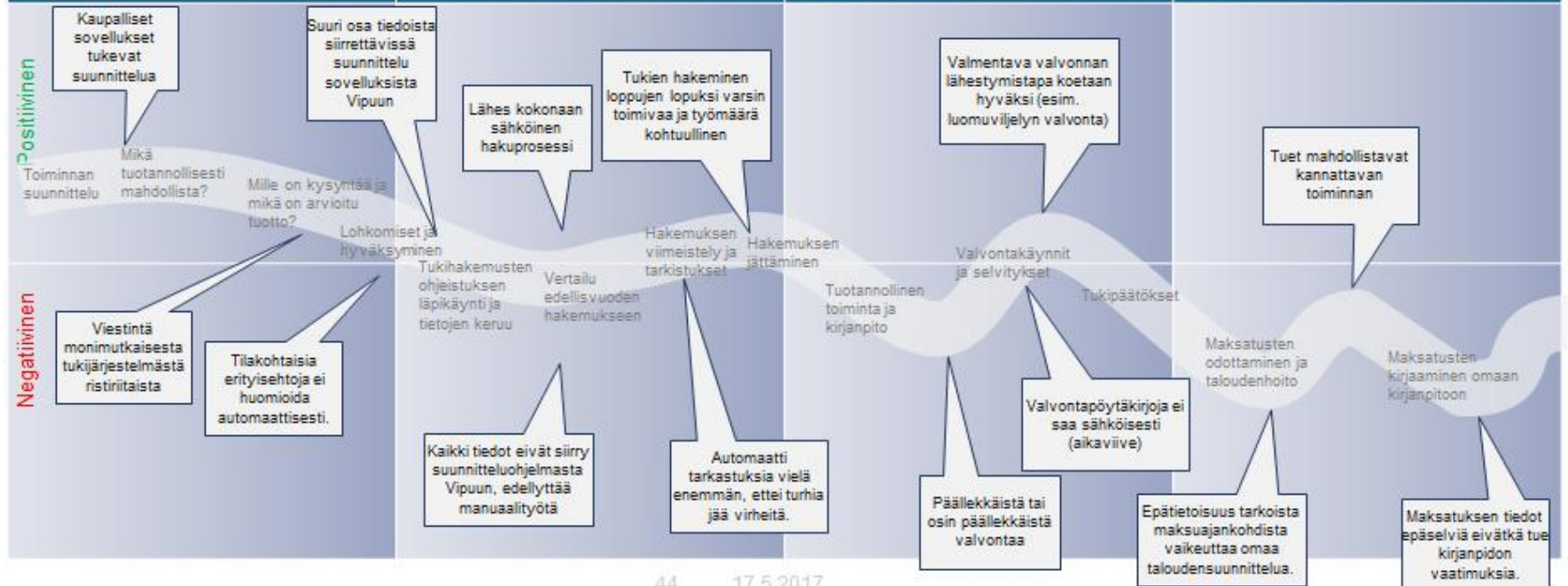
- Perustuki
- Viherryttämistuki
- Nuoren viljelijän tuki (EU)
- Ympäristökorvaus: ympäristösitoumus
- Ympäristökorvaus: ympäristösopimus
- Luonnonhaittakorvaus
- Luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotus
- Luonnonmukaisen tuotannon korvaus
- Peltokasvipalkkio
- Kansalliset peltotuet
- Eläinperusteiset tuet, -palkkiot ja korvaukset

Maatilan päätuet - nykytila

- › Viljelijän näkökulmasta suurimmat haasteet päätukihaussa ovat
  - Suunnitteluohjelmistoista saatavan sähköisen viljelysuunnitelman hyödyntäminen tukihakemuksessa on työlästä
  - Tilakohtaisia erityisehtoja ei huomioida tukihaussa automaattisesti
  - Automaattitarkastuksia ei ole riittävästi hakemuksen virheettömyyden varmistamiseksi
  - Asiakas ei saa valvontapöytäkirjoja sähköisesti. Ne eivät ole heti asiakkaan hyödynnettävissä (aikaviive), ja niiden tallentaminen omiin sähköisiin arkistoihin vaatii paperisten pöytäkirjojen skannausta
  - Mavin ja Maa- ja metsätalousministeriön tekee ennakoivaa viestintää. Tästä huolimatta viljelijä kokee, että maksatusten aikataulut eivät ole tiedossa ajoissa. Tästä syystä asiakkaiden kassavirtasuunnittelu hankaloituu
  - Tukimaksutiedot eivät tue kirjanpidon vaatimuksia eli maksun yhteydessä välittyvät tiedot eivät ole sellaisenaan ilman erittelyjä riittäviä kirjanpitositteiksi
- › Yllämainittuja kohteita pyritään viemään Vipu-sovellukseen jatkossa
- › Tiedonsiirto sähköisistä suunnittelutyökaluista tukihakulomakkeille tehdään osin käsin

Maatilan päätuet - nykytila

Vuositason tuotanto-suunnitelma	Päätukien hakeminen	Valvonta	Tukien maksatus
Vuosisuunnittelu perustuen mm. vuosittaisen vaihtelun ja edellisiin jaksoihin sekä arvioituun kysyntään ja markkinahintaan.	Päätukien hakeminen perustuen vuosisuunnittelun tietoihin.	Viranomaisvalvonta liittyen tukiin sekä muihin toiminnalle asetettuihin vaatimuksiin.	Haettujen tukien maksaminen tukiehtojen mukaisesti.

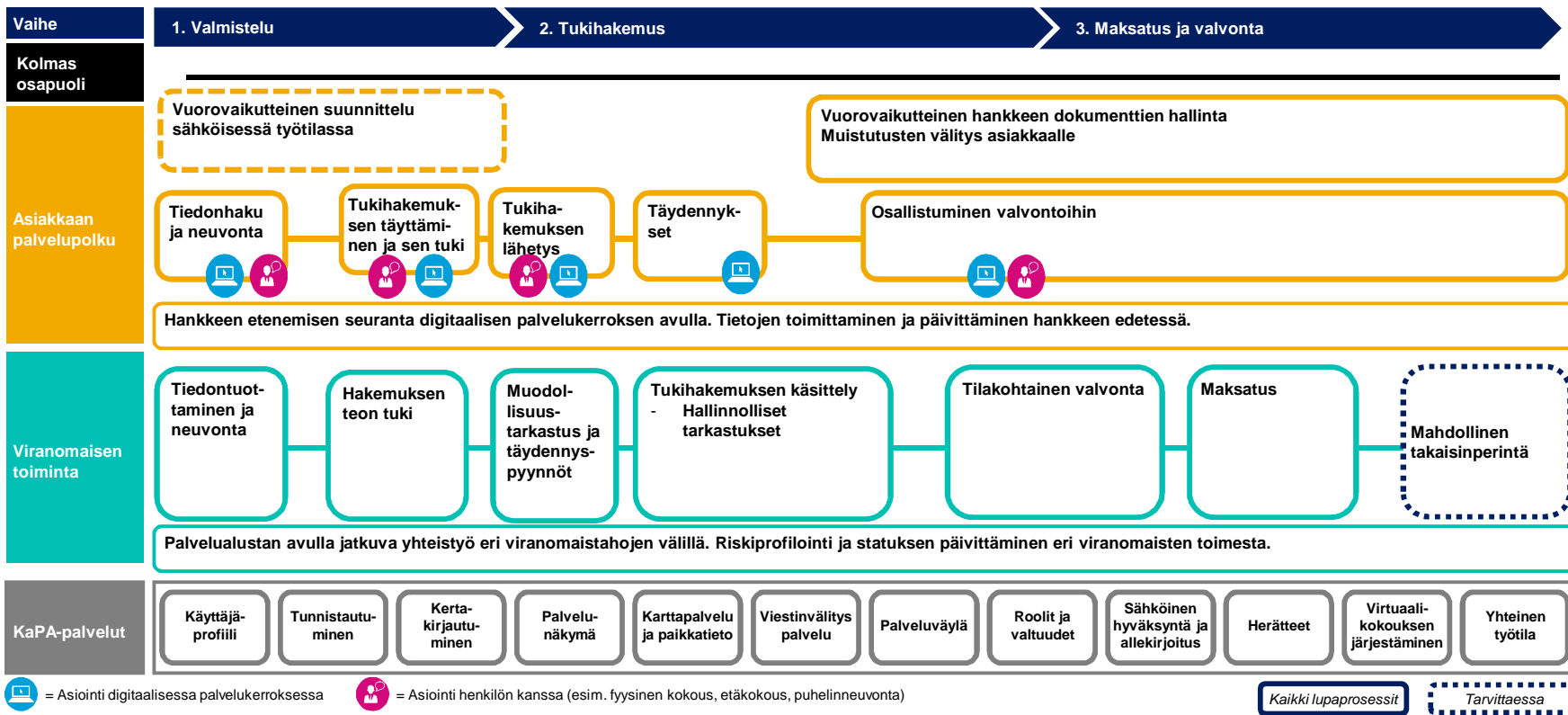

44 17.5.2017

Maatilan päätuet- Tavoitetilan toimintaperiaatteet

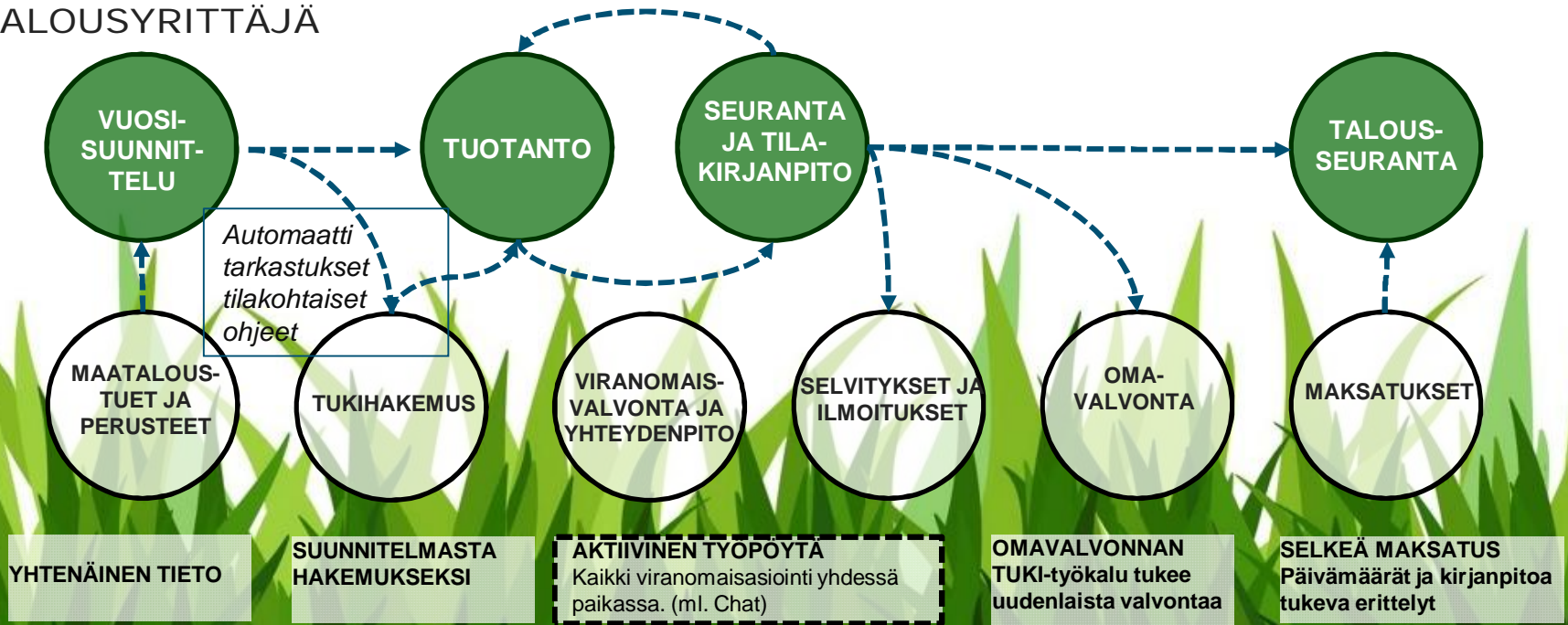
- › Maatilan vuosisuunnittelu, siitä syntyvät dokumentit ja päätukien haku nivoutuvat kokonaisuudeksi. Tukihakemuksen edellyttämät keskeiset tiedot muodostuvat vuosisuunnittelun yhteydessä
- › Pääosa tukihakemuksessa vaadittavista tiedoista syntyy jo vuosittaisia viljelysuunnitelmia laadittaessa. Valtaosa maataloista käyttää suunnittelussa sähköisiä työkaluja, jolloin syntyvä tieto voidaan automaattisesti siirtää sähköisessä muodossa myös tukijärjestelmään.
- › EU:n vaatimien valvontojen aineistot ovat pääosin viranomaisen käytössä asiakkaan sähköisessä työtilassa, jolloin täydennyspyyntöjen ja lisäselvityspyyntöjen tarve pienenee merkittävästi
- › Maksuaikataulut pyritään ilmoittamaan asiakkaille hyvissä ajoin ja maksutiedot voidaan viedä kirjanpitositteina maatilan kirjanpitoon asiakkaan sähköisestä työtilasta. Asiakas voi valtuuttaa esimerkiksi oman kirjanpito toimistonsa käyttämään tältä osin asiakkaan työtilaa.

Maatalousyrityksen päätukihakua - tavoitetila

Maatilan päätuet – Ajatus tavoitetilasta

MAATALOUSYRITTÄJÄ

VIRANOMAINEN

Maatilan päätuet- Tavoitetilan ydinkohdat

- Maatilan vuosisuunnitelma on sekä toimintasuunnitelma että merkittävä osa tukihaun tietosisällöstä. Suunnittelussa syntyvä digitaalisessa muodossa oleva aineisto on tavoitetilassa kokonaisuudessaan hyödynnettävissä tukihakemuksissa ja tukien käsittelyssä.
- Asiakas seuraa omaa tuotantoaan ja tuotannon aikaiset kirjaukset siirtyvät asiakkaan omaan seurantajärjestelmään/kirjanpitoon. Tästä syntyvä aineisto, seuranta ja tilakirjanpito, tuottavat viranomaisille riittävän valvontamateriaalin, jota viranomainen voi tarkentaa kyselyillä tai hyödyntää valvontakäynneissä.
- Asiakas saa tukimaksuista suoraan tositemuotoiset tiedot sähköisesti omaan työtilaansa. Nämä tiedot hän voi siirtää helposti omaan maatilakirjanpitoonsa.
- Tukimaksujen seuranta jatkuvasti tarkentuvine maksupäivineen on helposti saatavissa maatilan oman työtilan kautta sähköisessä muodossa.

IE2 -ohjelma: Viljan laadun varmistaminen

Nykytila ja haluttu tavoitetila

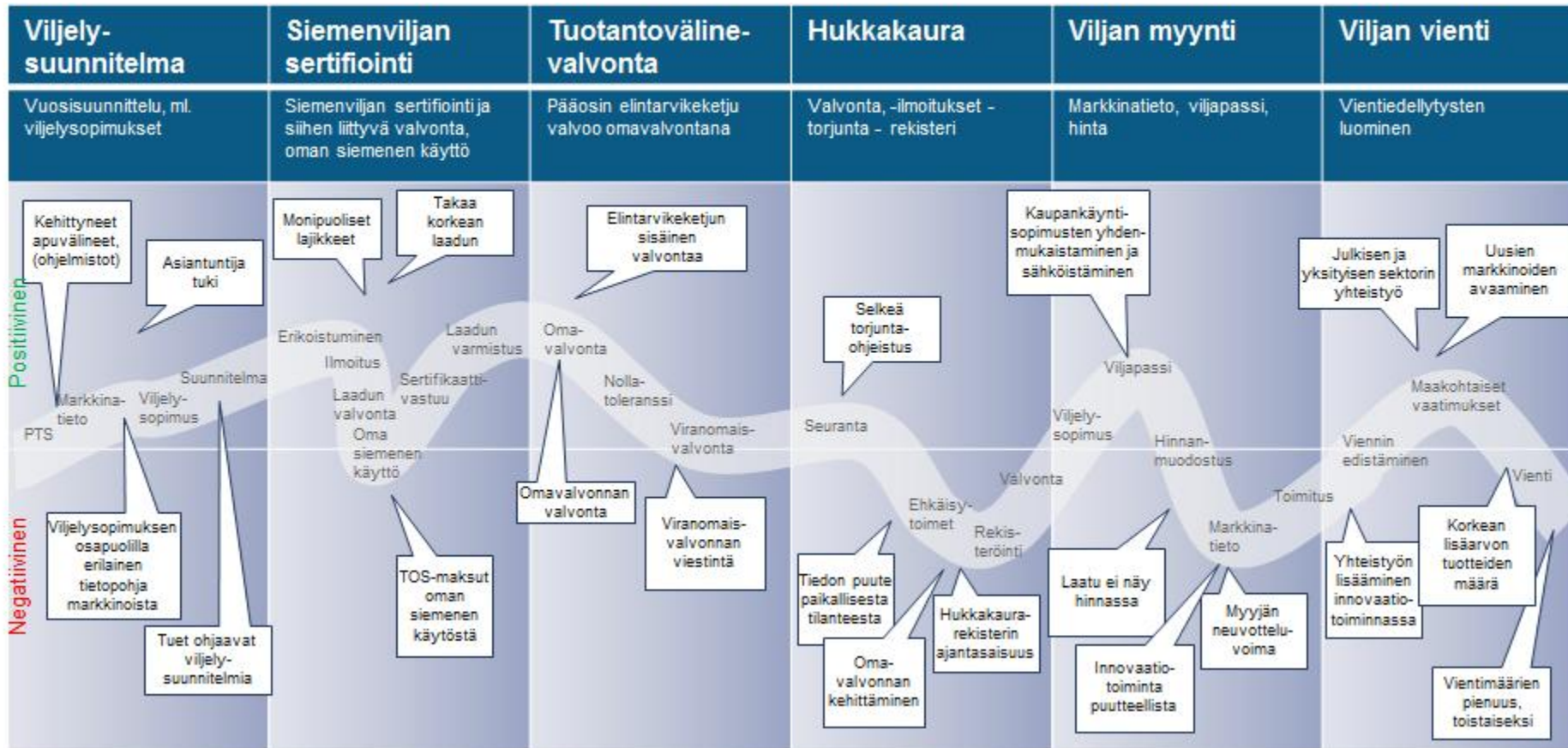
Viljan laadun varmistaminen - nykytilan lähtökohdat

- > Viljan laadun varmistaminen on jatkuvaa yhteistyötä elintarvikeketjun toimijoiden ja viranomaisten kesken. Kaikkien osapuolten yhteinen tavoite on turvallinen ja laadukas elintarvike sekä kotimaisille kuluttajille että vientimarkkinoille. Laadun varmistamista tehdään useissa tuotannon vaiheissa ainakin seuraavilla alueilla:
  - Tuotannon suunnittelu – tässä vaiheessa viljelijä tekee päätöksiä tilan lohkojen käytöstä eri lajikkeille, ja siten myös tarvittavista tuotantopanoksista kuten siemenistä ja lannoitteista. Suunnittelua tehdessään hän kaipaa puolueetonta tietoa viljan markkinoista, hinnoista ja myös maataloustuista
  - Siemenviljan sertifiointi – sertifiointijärjestelmän tarkoituksena on taata siementen korkea laatu, sillä jokaisella myytävällä siemenerällä on oltava sertifikaatti
  - Hukkakauran torjunta – nopeasti lisääntyvän rikkakasvin leviämisen estämiseksi tehtävät toimenpiteet, tarkkailu, ilmoitusvelvoite, torjuntaohjeet ovat torjunnan keinoja
  - Viljan myynti – viljan myynti voi tapahtua joko jo tuotannon suunnittelun yhteydessä (viljelysopimukset) tai sadon valmistuessa. Markkinoiden tuntemus on viljakaupassa tärkeää ja ostaja on tiedon osalta etulyöntiasemassa
  - Viljan vienti – koko elintarvikeketjun ja myös yhteiskunnan etuna on edistää viljan ja viljatuotteiden vientiä. Viljan laatu ja jalostusinnovaatiot ovat merkittävässä roolissa. Eri toimijoiden yhteistyö on tärkeää ja vaatii myös yhteiskunnan panostusta laadun takaamiseksi.
- > Viljan laatuun vaikuttavat pääosin yksityisten toimijoiden toimenpiteet. Viranomaisten tehtävänä on luoda ja varmistaa tasapuoliset mahdollisuudet eri toimijoille.

Viljan laadun varmistaminen- nykytila

- › Keskeisiä haasteita viljan laadun varmistamisessa viljelijöiden näkökulmasta ovat:
  - Elintarvikeketjussa yksittäisen viljelijän neuvotteluvoima on muita toimijoita heikompi, osaksi hänen käytettävistä resursseista johtuen ja osaksi markkinatiedon puutteesta johtuen
  - Tuet vaikuttavat usein turhan paljon viljelypäättöksiin
  - Viranomaisvalvonnan viestinnässä asiakkaiden suuntaan on parannettavaa
  - Hukkakauran ja muiden rikkakasvien levinneisyydestä ei yksittäisellä viljelijällä ole riittävästi tietoa, erityisesti lähiympäristön tilanteesta, rekisterin tiedot ovat erikseen pyydettävä ja sen tiedot eivät aina ole ajan tasalla
  - Alan innovaatiotoiminta on puutteellista, tutkijoiden, viljelijöiden ja jalostajien yhteistyö on vielä vähäistä
  - Viljan laatu ei vaikuta riittävästi tuotteen hintaan
  - Viljan vienti on vielä vähäistä, alalla ei ole vientiä tukevaa perinnettä

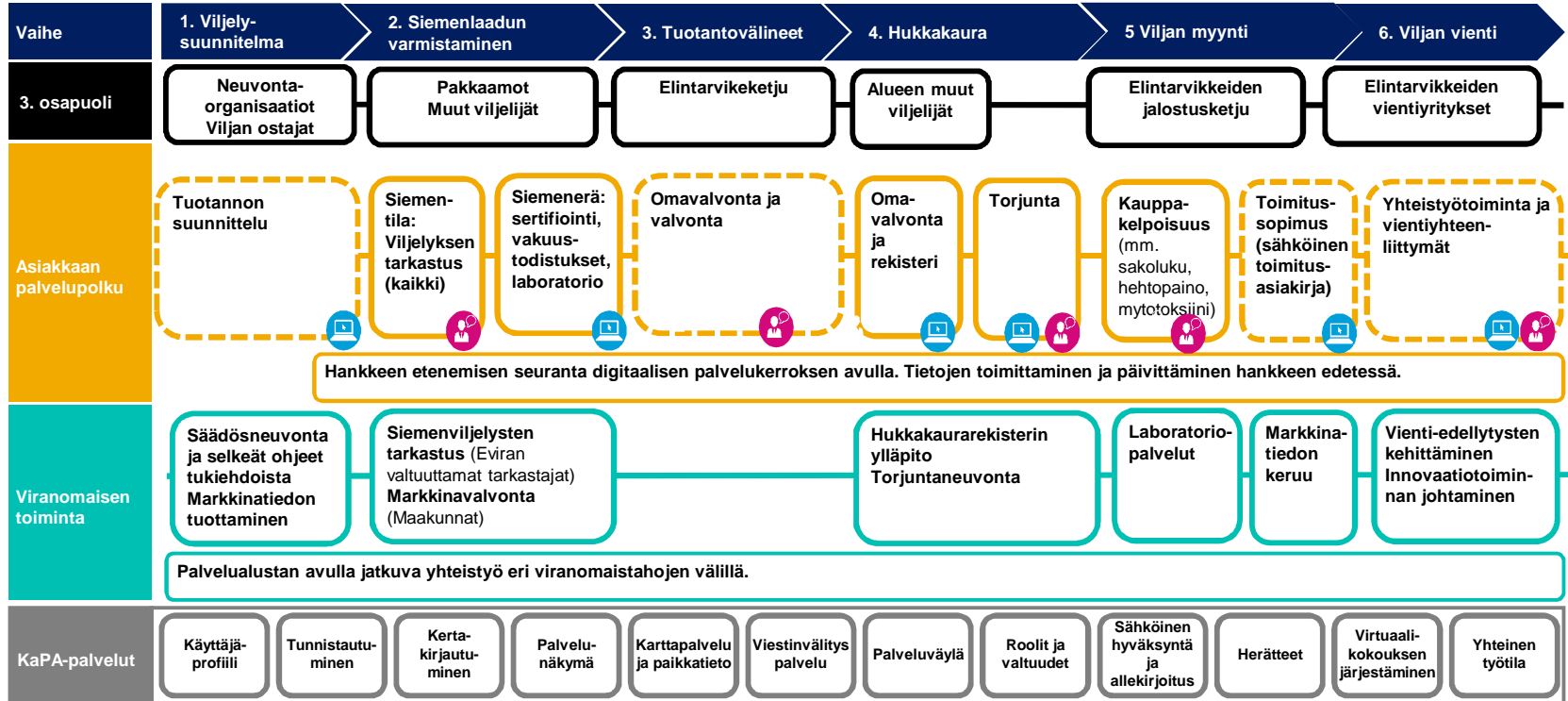
Viljan laadun varmistaminen - nykytila

Viljan laadun varmistaminen - tavoitetila

- > Viljan laatu lähtee oikeista valinnoista tuotannon suunnittelussa. Viljelijä tarvitsee tässä tietoa markkinoista ja tukiehdoista. Luonnonvarakeskus ja muut viranomaiset keräävät ja tuottavat tarvittavaa tietoa hinnoista ja kysynnästä saatavaksi kaikille osapuolille
- > Siemenviljan sertifiointitiedot ovat sähköisessä muodossa kaikkien osapuolten saatavissa.
- > Tuotantovälineiden ja tuotantopanosten valvonta tapahtuu pääosin omavalvontana, ilmoitukset tehdään sähköisesti toimijan (maatilat, elintarvikeketjun muut toimijat) omasta työtilasta
- > Läpinäkyvyys valvonnassa takaa hyvät tuotanto-panokset (lajikkeet, hyvät siemenet, maanparannusaineet, ravinteet, kasvinsuojelu-aineet, hukka-kauratilanne)
- > Hukkakaurarekisterin tiedot ovat kaikkien saatavissa
- > Viljan myynnissä käytetään sähköistä "viljapassia" (markkinaosapuolten yhteisesti toteuttama), joka mahdollistaa myös markkinatiedon keruun kaikkien toimijoiden hyväksi
- > Sekä horisontaalista että vertikaalista yhteistyötä kannustetaan ja tuetaan erilaisilla kehittämishankkeilla ja –ohjelmilla innovaatiotoiminnassa
- > Viranomaiset osallistuvat aktiivisesti vientimahdollisuuksien avaamisessa (vientiehdot ja luvat EU:n ulkopuolisiin maihin)

Viljan laadun varmistaminen - tavoitetila

= Asiointi digitaalisessa palvelukerroksessa

= Asiointi henkilön kanssa (esim. fyysinen kokous, etäkokous, puhelinneuvonta)

Viljan laadun varmistaminen – ajatus tavoitetilasta

Tuotannon suunnittelu

- Markkinaennusteet (ml. hinnat)
- Tukirakenne
- Siemen-saatavuus
- Asiantuntijapalvelut
- Suunnitteluohjelmat
- Viranomaisneuvonta

Siemen-sertifiointi

- Näytteiden analyysi
- Sertifikaatti
- Lajikekehitys

- Laadun valvonta
- Sertifikaattirekisteri
- Innovaatiojärjestelmä

Hukka-kaura

- Havainnot ja hukkakauratietojen rekisteröinti
- Viranomais-tarkastukset

- Rekisterien ylläpito ja tietojen jako
- Torjunta-neuvonta

Tuotantopanosten valvonta

- Omavalvonta
- Viranomais-valvonta

- Valvontatiedot
- Tietoa uusista lajikkeista

Vilja-kauppa

- Hintaneuvottelut
- Laatuanalyysit

- Markkinatiedot
- Laatutiedot

- Innovaatio-toiminta ja alan yhteistyö

Viljan vienti

- Vienti-edellytysten kehittäminen
- Vientiluvat uusille markkinoille

- Tietoa vientimahdollisuuksista

Sähköinen viestintä molempiin suuntiin!

Viljan laadun varmistaminen – tavoitetilan ydinkohdat

- Viljan laadun varmistaminen tavoitetilan päämääränä on ennen kaikkea viljan tuotannon ohjaaminen viljelijöiden ja kansantalouden kannalta kannattavampiin kohteisiin
  - Siementen laadun varmistaminen ja siemenmarkkinoiden toiminnan tehostaminen avoimien sertifiointirekisterien ja lajiketietojen avulla
  - Tuotannon kohdistaminen tuottaviin vilja- kasvilajeihin/lajikkeisiin tuottamalla kaikille osapuolille helposti saatavissa olevaa markkinatietoa
  - Tiedon saatavuuden lisääminen myös markkinahinnoista tuotantoketjussa lisää markkinoiden toimivuutta ja resurssien kohdistuvuutta
  - Vientimarkkinoiden avaaminen uusille markkinoille voi lisätä merkittäväällä tavalla kysyntää, mutta edellyttää samalla tarvetta maatalojen, elintarviketuotannossa toimivien yritysten ja viranomaisten yhteistyötä esimerkiksi laatu- ja alkuperätodistusten liittämässä vientieriin
  - Tehokas innovaatiotoiminta houkuttelee uusia toimijoita alan t&k -toimintaan, ja tuottaa lisäkysyntää viljatuotteille (kuten nyhtökaura, uudet mallasohralajikkeet ym.)
- Viljan laadun varmistamisessa tiedon läpinäkyvyys (markkinatieto, hintatiedot, tuotantotiedot, tautiriskit jne.) ja rekisteröintien helppous ovat avainroolissa ja saavutettavissa maatilan omasta työtilasta

Luvat ja valvonta -kärkihanke: Investoiva maaseutuyritys

Nykytila ja haluttu tavoitetila

Investoiva maaseutuyritys- nykytilan lähtökohdat

- › Maataloutta harjoittavien yritysten investointeja on mahdollista tukea julkisella rahoituksella mm:
  - Lypsy- ja nautakarjataloudessa, sikataloudessa, siipikarjalihan, lammas- ja vuohitaloudessa ja hevostaloudessa tarvittavat rakentamisinvestoinnit – mm. navetat
  - Mehiläis- ja turkistaloudessa tarvittavat rakentamisinvestoinnit sekä kone- ja laitehankinnat
  - Kasvihuonetuotannossa tarvittavat rakentamisinvestoinnit
  - Salaojitus
  - Sadonkorjuukoneet yhteiskäyttöön
  - Viljan tai heinän kuivaamiseen tarkoitetun kuivaamon rakentamisinvestoinnit sekä vaunukuivureiden hankinnat

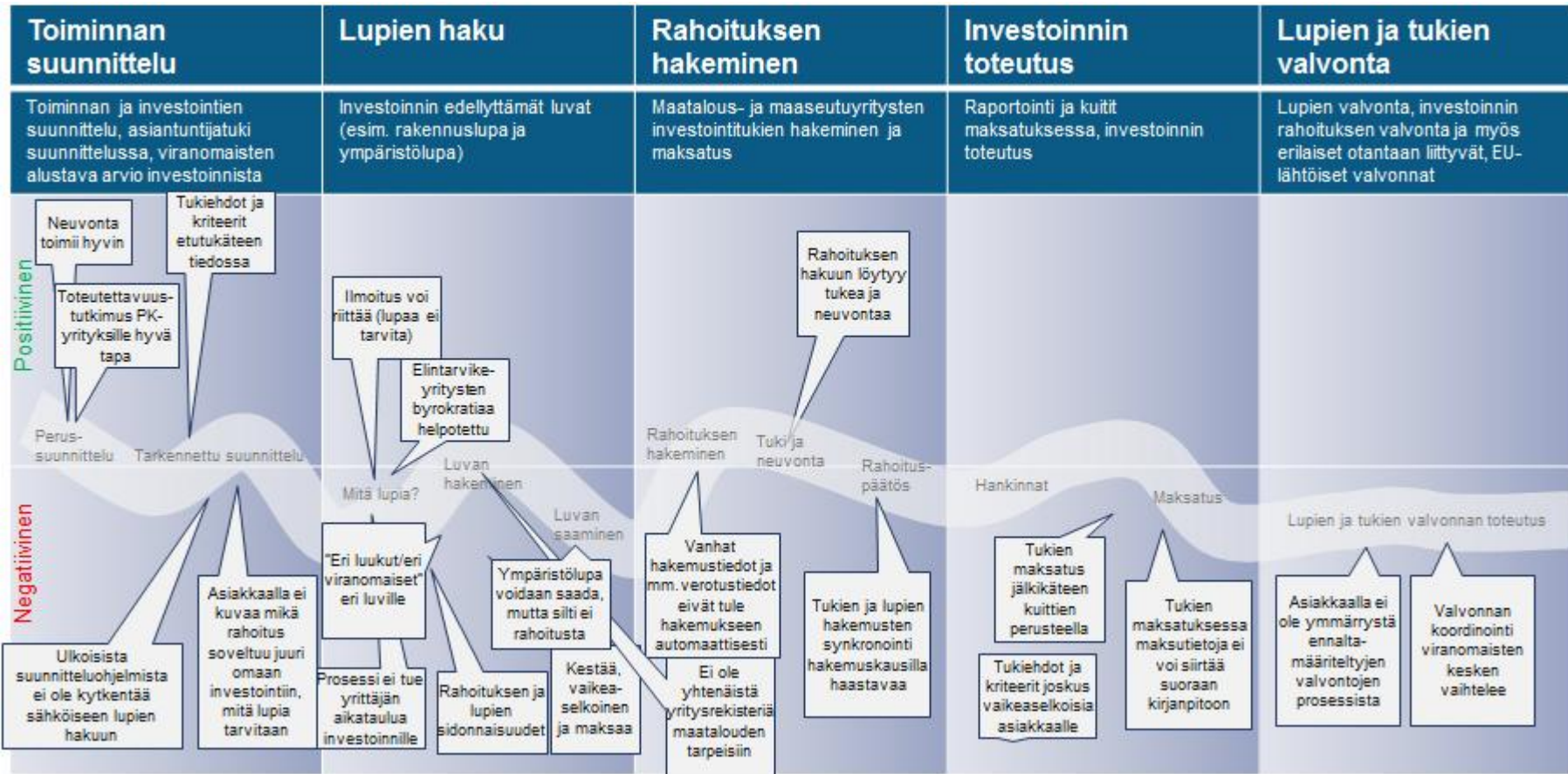
Investoiva maaseutuyritys- nykytilan lähtökohdat

- > Lisäksi on mahdollista saada valtioneuvoston takauksella seuraaviin investointeihin
  - Lypsy- ja nautakarjatalouden, sikatalouden, lihasiipikarjatalouden, lammas- ja vuohitalouden, hevostalouden, turkistalouden ja kasvihuonetuotannon investointiin liittyviin lainoihin. Valtiontakauksen enimmäismäärä investointia kohden on 500 000 euroa.
- > Muut maaseutuyritykset voivat lisäksi saada rahoitusta yrityksen perustamiseen, investointeihin, investoinnin toteutettavuustutkimuksiin, yritysten yhteistyöhankkeisiin, sekä eri tyyppisiin hankkeisiin (koulutus, tiedonvälitys, palveluiden ja kylien kehittäminen, yrittäjien yhteistyö ja verkostoituminen)

Investoiva maaseutuyritys- nykytila

- › Nykytilan suurimmat haasteet investointien rahoittamisessa ja toteuttamisessa olivat
  - Tarvittavien lupien (mm. ympäristölupa) saaminen aikataulussa, joka on sopiva yrittäjän suunnittelemaan aikatauluun sekä rahoituksen hakuajankalauun. On mahdollista, että yritys voi saada luvan, mutta ei julkista rahoitusta, jolloin hanke saattaa jäädä toteutumatta
  - Koko prosessissa on paljon eri toimijoita ja paljon valvonnan tarkastuksia, joista osa tulee EU:n vaatiman valvonnan myötä
  - Vanhat rahoitushakemukset eivät ole suoraan yrityksen käytettävissä hakemisvaiheessa
  - Tukien maksatus edellyttää kustannusten raportointia useasta eri näkökulmasta kirjanpidon lisäksi
  - Saatujen tukien valvonnassa asiakas ei ole aina tietoinen siitä, mitä tukien valvontaan kuuluu ja miten valvontaprosessi etenee

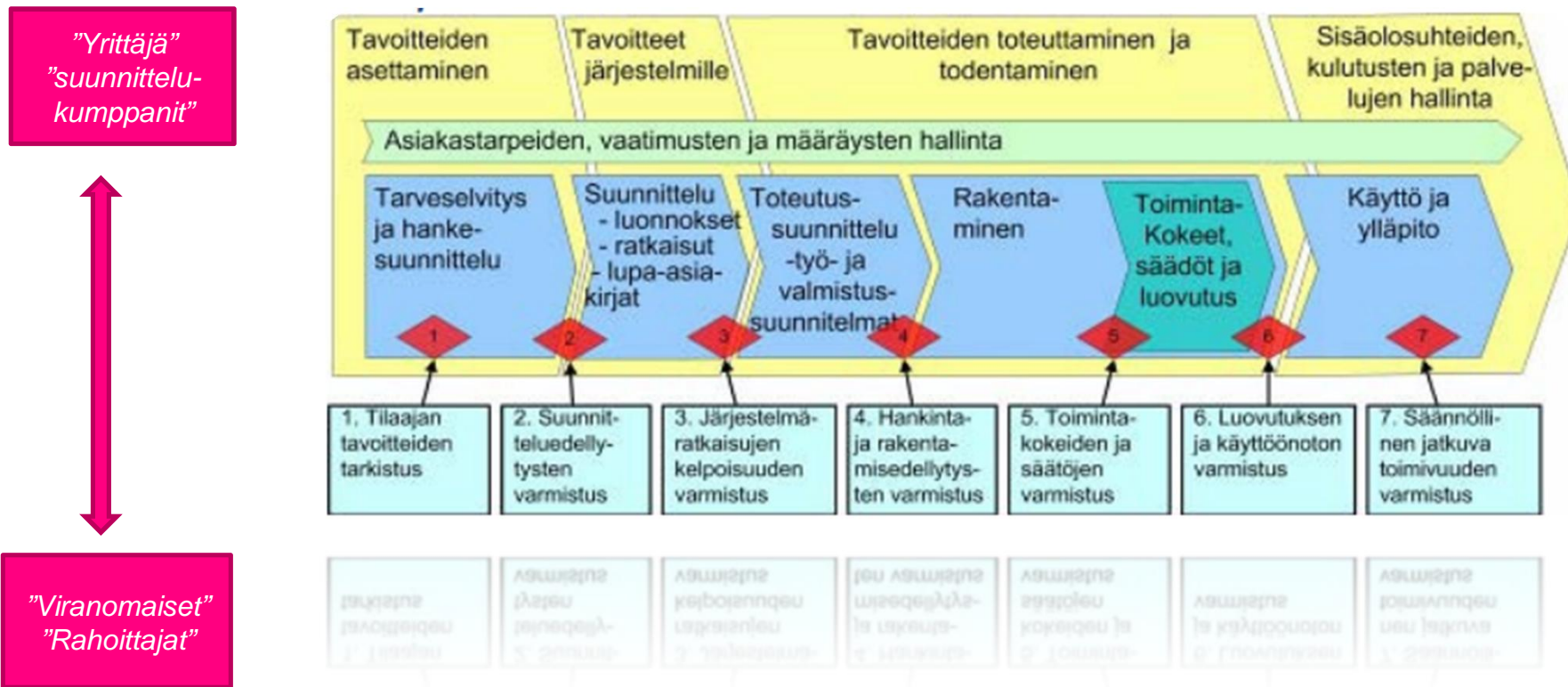
Investoiva maaseutuyritys - nykytila

Esimerkki: Investoinnin kulujen ja raportoinnin moninkertainen ”jäsentäminen” nykytilassa

- Kirjanpidon otteet Kirjanpitovelvollisen tulee liittää maksuhakemukseen ote pääkirjasta maksuhakemuksen ajalta. Pääkirjaotteesta tulee käydä ilmi hankkeen, toimenpiteen tai toimintarahen meno- ja rahoitustapahtumat. Kehittämishankkeen pääkirjaotteesta on lisäksi käytävä ilmi hankkeen toteuttamisaikana saadut tulot 13 § mukaisesti. Maatilatalouden tuloverolain (543/1967) mukaisesti verotettavan tuensaajan tulee liittää maksuhakemukseen ote maatalouden muistiinpanoista maksuhakemuksen ajalta. Otteesta tulee käydä ilmi toimenpiteen meno- ja rahoitustapahtumat.
- Menotositteet Maksuhakemukseen on liitettävä jäljennökset hankkeen, toimenpiteen tai toimintarahen toteuttamiseen liittyvistä menotositteista. Menotositteesta on käytävä ilmi vastaanotettu tavara tai palvelu. Rakennusta tai kiinteistöä hankittaessa maksuhakemukseen on liitettävä jäljennös kauppakirjasta. Kauppakirjasta tulee käydä ilmi rakennuksen ja maan arvo erikseen. Palkka- ja palkkiomenojen osalta maksuhakemukseen on liitettävä ote pääkirjasta tai palkkakirjanpidosta, josta käyvät ilmi palkkojen, palkkioiden ja sivukulujen meno- ja velkakirjaukset. Palkka- ja palkkiomenot sekä näiden sivukulut voidaan myös osoittaa jäljennöksillä menotositteista. Palkkamenojen todentamiseksi tuensaajan on lisäksi liitettävä maksuhakemukseen tuntikirjanpito hankkeelle, toimenpiteelle tai toimintarahalle tehdystä työstä. Tuntikirjanpidosta tulee käydä ilmi tehdyn työn ajankohta, määrä ja sisältö sekä työntekijän kokonaistyöajan käyttö. Tuntikirjanpito on tehtävä Maaseutuviraston vahvistamalla lomakkeella numero 3321L tai vastaavat tiedot sisältävällä asiakirjalla. Toimintarahen tuntikirjanpito on tehtävä Maaseutuviraston vahvistamalla lomakkeella numero 3323L tai vastaavat tiedot sisältävällä asiakirjalla. Lisäksi maksuhakemukseen on liitettävä jäljennökset työ sopimuksista tai muista sopimuksista, joista ilmenevät palkkojen ja palkkioiden määrät ja niiden perusteet. Matkalaskulla veloitetuista matkakuista on maksuhakemukseen liitettävä matkalaskun jäljennös. Matkalaskusta tai sen liitteestä tulee käydä ilmi matkan tarkoitus. Matkalaskuun on tarvittaessa liitettävä matkaohjelma. Matkalasku on tehtävä Maaseutuviraston vahvistamalla lomakkeella numero 3320L tai vastaavat tiedot sisältävällä asiakirjalla.
- Maksutositteet Maksuhakemukseen on liitettävä hankkeen, toimenpiteen tai toimintarahen menojen maksamisen todistavat asiakirjat. Maksutositteena hyväksytään pankin antama tiliote, pankin antama maksutosite tai maksun saajan antama yksilöity kuitti. Julkisoikeudellisen yhteisön hankkeessa, sekä perustellusta syystä yksityisoikeudellisen yhteisön laajassa hankkeessa, maksutapahtuma voidaan osoittaa otteilla ostovelkatilistä, palkkojen, ennakonpidätyksen ja palkkojen sivukulujen velkatileistä sekä kirjanpidon pankkitililtä. Maksuhakemukseen liitettyjen käteiskuittien osalta tuensaajan on osoitettava rahan lähde kirjanpito kirjauksilla, tiliotteilla tai muulla luotettavalla tavalla kun hankinnan arvo on merkittävä. 3(5)
- Kustannusten kohdentuminen hankkeeseen, toimenpiteeseen tai toimintaraahan Kustannuksen tulee tositteella olla eritelty siten, että kustannuksen liittyminen tuettavaan hankkeeseen, toimenpiteeseen tai toimintaraahan voidaan todentaa. Investoinnin kustannuksen kohdentuminen tuettavaan hankkeeseen tai toimenpiteeseen edellyttää, investoinnin toteuttavuustutkimuksen kustannuksia lukuun ottamatta, pääsääntöisesti että kustannus on kirjanpidossa kirjattu taseeseen investoinnin kohteen mukaisesti hyvää kirjanpito tapaa noudattaen. Jos maksuhakemuksessa esitetty kustannus ei kohdistu kokonaisuudessaan tuettavalle hankkeelle, toimenpiteelle tai toimintaraahan, maksuhakemuksessa on selvitettävä kustannuksen jakoperuste. 8 § Selvitys kustannusten kohtuullisuudesta Siltä osin kuin kustannusten kohtuullisuutta ei ole selvitetty tukihakemuksessa, tuensaajan on liitettävä maksuhakemukseen selvitys kustannusten kohtuullisuudesta. Kehittämishankkeen tai toimintarahen hankinnasta, johon on sovellettava julkisista hankinnoista annettua lakia (348/2007), maksuhakemukseen on liitettävä selvitys laissa edellytetyn menettelyn noudattamisesta. Jos kyse ei ole julkisesta hankinnasta, eikä kustannusten kohtuullisuus perustu viitekustannuksiin, tuensaajan on yli 2 500 euron hankinnoissa liitettävä maksuhakemukseen selvitys tavanomaisesta hintatasosta, riittävä määrä tarkoituksenmukaisia tarjouksia tai muu selvitys, jonka perusteella viranomainen voi arvioida kustannusten kohtuullisuuden.

Tukirahoituksen ja lupien haku on vain pieni osa investoinnin läpivientiä asiakkaan kannalta

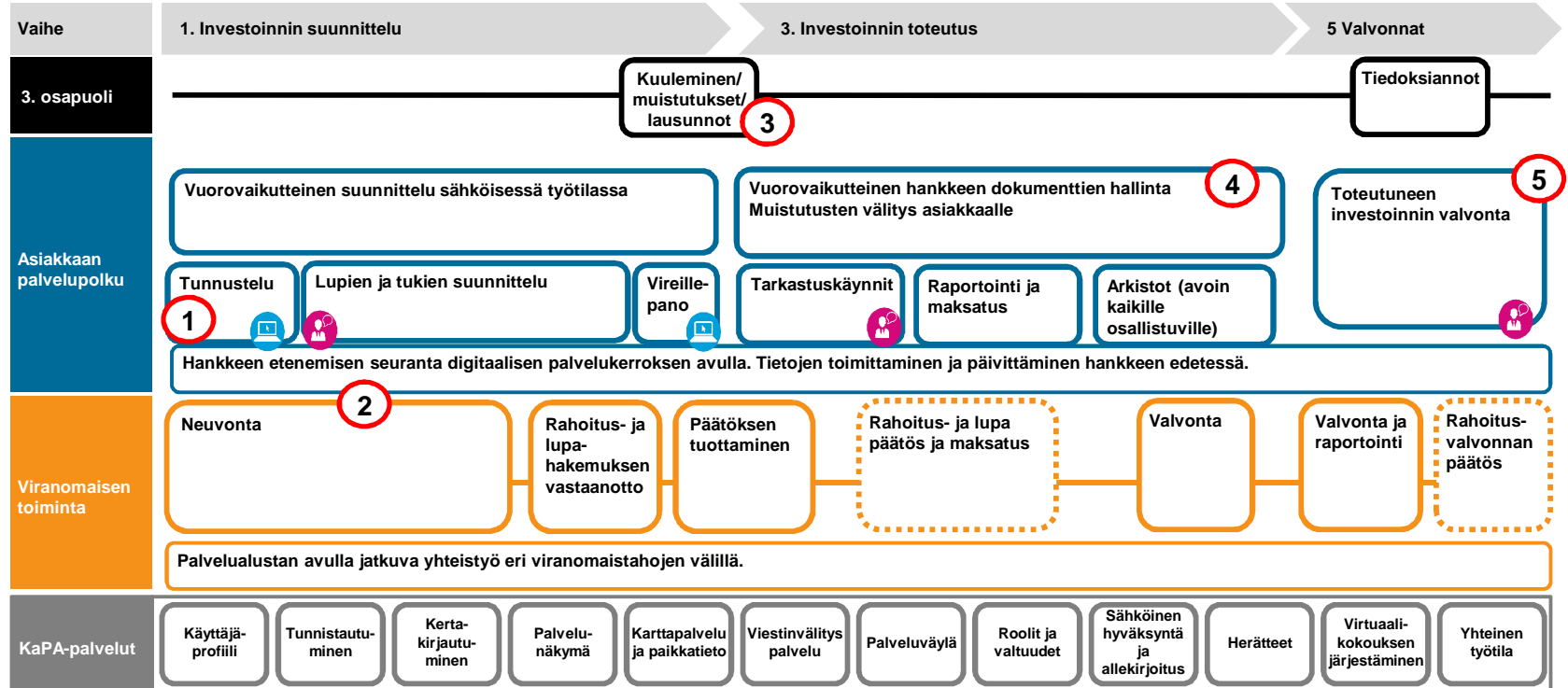

Investoiva maaseutuyritys - Tavoitetila

- Tavoitetila perustuu aikaiseen yhteistyöhön suunnittelussa, jossa sähköisen työtilan avulla voi mm. tallentaa suunnittelu- ja hakemuskäytännöt ja viranomaiset ja ulkoiset suunnittelukumppanit voivat työskennellä yhdessä ja kommentoida niitä. Tällöin tuki- ja lupahakemusten läpimenoa voidaan vahvistaa jo aikaisessa vaiheessa
- Yrityksellä on käytössään sähköinen tunnistelupalvelu, jonka avulla hän voi tunnistella, mitkä julkiset rahoitusvaihtoehdot ovat mahdollisia hankkeessa ja mitä lupia hankkeessa tarvitaan. Palvelusta voi saada suoran yhteyden rahoitus- ja lupaneuvontaan (chat, puhelin)
- Suunnitteluvaiheessa yritys voi tallentaa suunnitteludokumentteja työtilaan, nähdä aiemmat hakemukset ja saada tukea suoraan rahoitus- ja lupahakemusten suunnitteluun mm. kutsumalla tahoja työskentelemään ja kommentoimaan hakemuksia tai suunnitelmia

Investoiva maaseutuyritys – tavoitetila

= Asiointi digitaalisessa palvelukerroksessa

= Asiointi henkilön kanssa (esim. fyysinen kokous, etäkokous, puhelinneuvonta)

Päätös

Investoiva maaseutuyritys – tavoitetilasta tarkemmin

1. Tunnustelupalvelu

- Tunnustelu on interaktiivinen palvelu, jonka avulla yritys voi vastaamalla palvelun esittämiin kysymyksiin saada vastaukset kysymyksiin: Mitkä julkiset rahoitusmuodot ovat mahdollisia, mitä lupia investointi edellyttää, mistä lisätietoa, tukea ja neuvontaa on saatavissa.

2. Neuvonnan tuki ja sen organisointi

- Investoinnin suunnitteluun neuvonnan yhteistiedot on saatavissa tunnustelun kautta sekä sähköisen työtilan hakuominaisuuksien kautta. Yleisneuvonta (tietolähteet, perusteet, hakeminen) voi olla keskitettyä, samoin asiantuntijaneuvonta, joka ei edellytä tietyn hakemuksen sisällön tuntemista. Hakemuskohtainen neuvonta tulee olla alueellista (maakunnat, kunnat)

3. Kuuleminen, muistutukset ja lausunnot

- AVI/Kunta järjestää luvan (ympäristö- ja rakennusluvut) kuulutuksen. Kuulutuksen jälkeiset muistutukset ja lausunnot ovat hakijayrityksen nähtävillä työtilassa niiden esilletulon jälkeen

Investoiva maaseutuyritys – tavoitetilasta tarkemmin

4. Vuorovaikutteinen dokumenttien hallinta ja muistutukset

- Työtilaan tallentuvat kaikki asiakkaan investointeihin liittyvät hakemukset, liitteet ja investoinnin aikaiset dokumentit, kuten lausunnot, päätökset, maksatushakemukset ja muut tiedot. Rajattu osa sähköisen työtilan tiedoista on nähtävillä erillisessä osiossa myös asiaan liittyville viranomaisille.
- Yrityksen on mahdollista saada tieto mobiililaitteeseen työtilaan saapuneista päätöksistä, tietopyynnöistä ja maksatuksista. Samoin yrityksen on mahdollista saada muistutuksia mahdollisista tulevista määräajoista.

5. Yhteistyö valvonnassa

- Valvonnan aikataulu ja valvonnan tulokset ovat nähtävissä yrityksen työtilassa. Samoin yritys ja valvova viranomainen voivat viestiä työtilassa.

Investoiva maaseutuyritys- Ajatus tavoitetilasta

IDEA
Investoinnista

1. TUNNUSTELUPALVELU

- Olen tekemässä...
- Mikä julkinen rahoitus?
- Mitä lupia?
- Mistä tietoa ja neuvontaa?

Asiakasta ohjaavat kysymykset ja chat-neuvonta

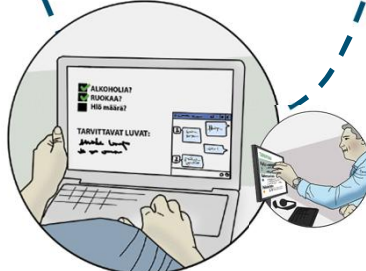
Chat, sposti, puhelin

2. NEUVONTA

- Kuinka voin auttaa?
- Rahoitus edellyttää....
- Lupahakemuksissa....

ASIAKKAAN SÄHKÖINEN TYÖTILA

3. SUUNNITTELU JA YHDEN LUUKUN HAKU

Investoinnin suunnittelu itse tai yhdessä asiantuntijoiden kanssa. Tietojen yhdistäminen hakemuksiin omasta suunnitteluohjelmasta tai annoista 45

4. TILANNETIETO

Kaikki vireillä olevien rahoitus- ja lupahakemusten tilannetieto on saatavilla myös mobiilisovelluksella

6. VALVONTA

Satelliittivalvonta
Omavalvonta
Tiedot menneistä ja tulevista valvontakäynneistä
Viestintä valvonnan kanssa

5. MUISTUTUKSET

Muistutukset halutulla tavalla, myös mobiilisti hakemusten ja lupien hyväksynnöistä, lisätietopyynnöistä, maksatuksista, valvunnoista

7. KIRJANPITO JA SEURANTA

Tietojen siirto suunnitteluohjelmasta
Tuloksen arviointi
Seuraavan vuoden suunnittelu

INVESTOINTI
valmis ja
käytössä!

Luvat ja valvonta -kärkihanke: Maatalousyrityksen elinkaaripalvelut, erityisesti vuositasolla

---

Nykytila ja haluttu tavoitetila

Maatalousyrityksen elinkaaripalvelut – nykytila 1/3

- › Nykytilahaastattelujen ja –analyysin perusteella maatalan elinkaaripalvelut vuositasolla sisältävät haasteita
  - Vuositason suunnittelussa toiminnan ja talouden suunnittelussa on epävarmuuksia, jotka kulminoituvat myös päätösten hakemisessa edellytettyyn toiminnallisuuteen
  - Vuositason tuotannon puitteissa (eri velvoitteisiin ja tukiin liittyvien kirjaamisvaatimusten suuri määrä ja epäselvyydet)
- › Tuotantovaiheessa kasvi- ja eläintuotannossa edellytettyjen tuotannon reunaehtojen, ilmoitusten, omavalvontatoimien, tuotannon kirjaamisen ym. osalta tapahtuu helposti virheitä, jotka voivat aiheuttaa merkittäviä tukiin kohdistuvia sanktioita
- › Viranomaisille tuotettavien aineistojen osalta esitetään tuottajalle erilaisia vaatimuksia, joista ei etukäteen ole saatavilla yksikäsitteisiä ohjeita tai -dokumentointipohjia.

Maatalousyrityksen elinkaaripalvelut – nykytila 2/3

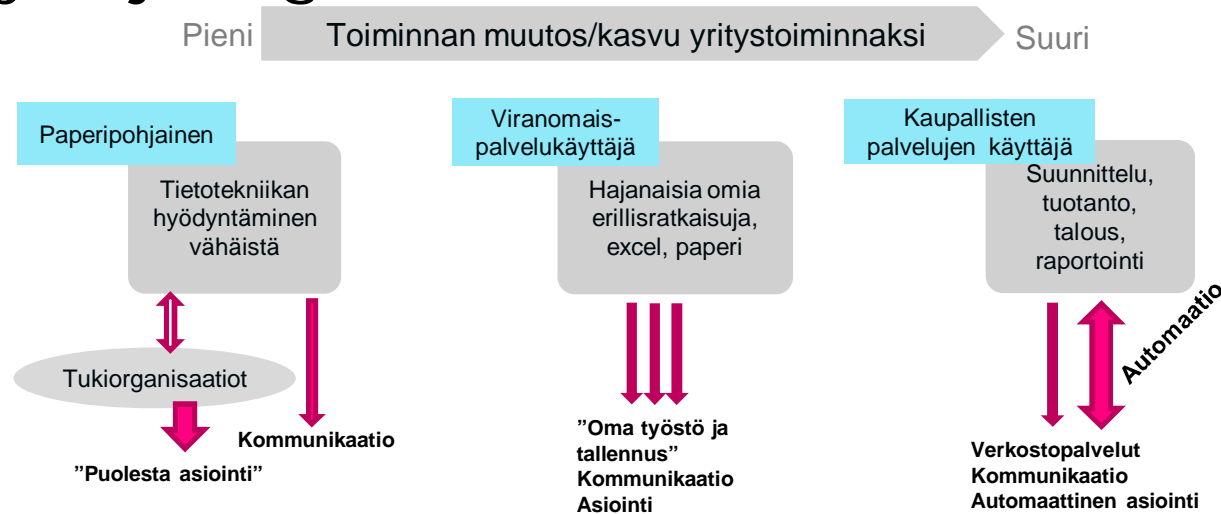
- › Aineistojen pitkäaikaissäilytyksessä on haasteita. Eri kirjanpitoja, papereita, kuitteja, viranomaisilta saatuja päätösaineistoja ym. tulee säilyttää pisimmillään jopa 4 vuotta ohjelmakauden päättymisen jälkeen.
- › Maatilayritykset saavat halutessaan monenlaisia neuvonta- ja tukipalveluita kuntien maaseutuasiamiehistä kaupallisiin konsultoiiviin toimijoihin päätyen ja toiminnallisesti tuotannon harkinnasta ja suunnittelusta tukihakuihin ja tuotantoon. Kaupallisia neuvontapalveluita käytetään jonkin verran, erityisesti viljelijätukien kohdalla. Mavin tietojen perusteella mm. päätukihaussa 35% viljelijöistä käyttää maksullisia neuvontapalveluita.
- › (Viljantuotannon viranomaisvelvoitteisiin liittyviä haasteita käsitellään erikseen).
- › Viranomaisten välistä yhteistyötä on niukasti. Tämä kulminoituu siinä, että eri osa-alueilla tapahtuvia valvontoja ei vuositasolla yhdistellä, vaan niiden läpivientiin on tuottajan valmistauduttava erikseen. Tämä johtuu myös siitä, että kussakin tapauksessa on omat säädöksensä, jotka asettavat omat rajansa. Eläimiin liittyviä tietoja kirjataan moneen kertaan eri osapuolten toimesta (osto-myynti-teuraaksi vienti ym.).

Maatalousyrityksen elinkaaripalvelut – nykytila 3/3

- > Tietoteknisen tuen merkitys on osoittautunut merkittäväksi – ne, jotka tekevät eri talous/tuotantokirjanpitoa ja muistiinpanonsa tietokonetuettuna ja kaupallisilla valmisohjelmistoilla, selviävät asetetuista velvoitteista huomattavasti tehokkaammin ja virheettömämmin kuin pienimuotoista maatilayritystoimintaa paperipohjaisilla muistiinpanoillaan dokumentoivat (esim. pientilat).
- > Myös yrittämisen kokoluokan kasvaessa viranomaisvelvoitteiden hoitamiseen tarvittava suhteellinen työaika vähenee huomattavasti ja automaatioaste on korkeampi.
- > Nykyiset valmisohjelmistot automatisoivat mm. ilmoittamisvelvoitteita.

Tietotekniikan hyödyntäminen eri käyttäjäsegmenteissä

On nähtävissä, että maatalojen toiminta laajenee, toiminta "ammattimaistuu", ulkoisten palvelujen kuten kirjanpidon ja suunnittelu- ja neuvontapalvelujen hyödyntäminen toiminnassa lisääntyy. Samalla tietotekniikan ja palvelujen käyttö oman toiminnan suunnittelussa, tuotannossa ja toiminnan ohjauksessa /raportoinnissa lisääntyy. Tämä lisää viranomaisille mahdollisuuksia tarjota rajapintoja, joiden kautta viranomaisyhteyksissä (luvat, valvonnat, ilmoitukset) tarvittava tieto voidaan siirtää maatalojen omista järjestelmistä saataville ja automaattista tiedonsiirtoa lisäten.

Maatalousyrityksen elinkaari palvelut vuositasolla - nykytila

Toiminnan muutokset	Vuosi-suunnittelu	Ilmoitukset	Tuotannon kirjaamis-vaatimukset	Lomitus
<p>Harkitseva, aloittava, kasvava, tuotantosuuntaa muuttava, yritysmuoto-muutokset, vuokraus, yhteisomistus ym. (sukupolven vaihdosta ei tarkatella)</p>	<p>Alkavan vuoden suunnittelu (ml. oma talous) vaiheittain ja suhteessa tukiaikatauluihin. Pitkän tähtäimen (5v) reunaehdot. Markkinatilanne ym.</p>	<p>Tukihauksen perusteella saataviin tukiin liittyvät ilmoitukset Muut ilmoitukset. Volyymit, aikasidonnaisuuteen liittyvät muistamisen haasteet.</p>	<p>Kirjaaminen → ilmoitukset "koetaan velvoitteena, ei omavalvontaa tukevana työnä")</p>	<p>Lomitusta haetaan mm. MELAn kautta, järjestäjänä kunnat. "Lomitusbyrokratia" korostuu.</p>
<p>Positiivinen</p> <p>Paikallista neuvontaa saatavilla</p> <p>Myynti Lisämaan osto/vuokraus Kasvi → vilja → rehu → sekakäyttö</p> <p>Pienimuotoisen toiminnan köynnistys</p> <p>Ilmoitukset tehtävä oikein ja ajoitettava oikein</p> <p>Tietoisuus ilmoitusvelvoitteista ei-ammattilaisilla puutteellinen</p>	<p>Suunnittelu-ohjelmistojen käytöllä tehokkuutta</p> <p>Monipuolista neuvontaa saatavilla</p> <p>Muutokset aiempiin suunnitelmiin</p> <p>Tuotanto-suunnittelu</p> <p>Tukien optimointi</p> <p>Tukioikeuksien siirrot</p> <p>Saman asian ilmoittaa usea osapuoli (mm. eläinlääkäri)</p> <p>Lukuisia "eri tuotantovaiheen" ja tuotantosuunnan ilmoituksia</p>	<p>Sähköinen ilmoittaminen varsin sujuvaa kaupallisten sähköisten palvelujen avulla</p> <p>Ilmoitukset tuotannosta ja muutoksista</p> <p>Sanktiot tuista</p> <p>Virhealttius ja jopa raskaat sanktiot</p>	<p>Kirjaaminen varsin sujuvaa kaupallisten sähköisten palvelujen avulla</p> <p>Eläin- ja rehukirjanpito (muistimpanot)</p> <p>Kasvintuotannon muistimpanot</p> <p>Sama asia kirjattava useaan paikkaan</p> <p>Oltava saatavilla myös paperipohjaisesti</p>	<p>Hyvä laatu nykyisellään</p> <p>Ei haeta</p> <p>Mutkikas Haku (lomake)</p> <p>Saatavuus</p> <p>Lomituksen tulevaisuuden organisointi saattaa uhata koko palvelua</p> <p>Lomittajalta edellytetty byrokratia</p>

Maatalousyrityksen elinkaaripalvelut - tavoitetilä

- > Maatalousyrityksen tavoitetilässä korostuvat jatkuvat, vuositasolla tapahtuvat "elinkaari-tehtävät".
- > Seuraavan vuoden talous ja tuotannon kierto on suunniteltava, tuet haettava, tuotanto hoidettava asetettujen määräysten mukaisesti, omavalvonta kirjaamisineen ja erilaisine ilmoitusvelvoitteineen. Myös lakisääteisiin ym. pakollisiin tarkastuksiin on syytä ja mahdollista varautua tekemällä asiat mahdollisimman oikein, valmiiksi ja dokumentoimalla ne vaatimusten mukaisesti.
- > Tavoitetilässä maatalousyritys hallitsee modernisti suunnitteluaan ja tuotantoaan tuottamalla siinä tarvittavaa tietoa siten, että eri sidosryhmät ja myös viranomaiset pääsevät "hallitusti" käsiksi tarvitsemiinsa ja sovittuihin maatalousyrityksen tietoihin. Näitä ovat mm. omavalvonnan ja suunnitelmien tiedot. Asiakkaan/yrittäjän kannalta tällä saavutetaan hallinnollisen taakan väheneminen eli ns. "yhden luukun periaate".
- > Tavoitetilässä korostuu digitalisoinnin ja tietotekniikan rooli:
  - Jo varsin pienimittakaavaisessa tuotannossa tietoteknisten työkalujen ja ohjelmistojen hyödyntäminen (toiminnan dokumentointi viranomaisia varten, kuitit, kirjanpidot ym.)
  - Kaupallisten "pilvipalvelujen" hyödyntäminen suunnittelussa, tuotannossa, kirjanpidoissa ja sidosryhmien kanssa tapahtuvassa yhteistyössä ja työnjaossa
  - Viranomaisvelvoitteiden edellyttämät tietoyhteydet ja "työtilä-ajattelu": työtilässä toteutuva dokumentaation/aineistojen saatavuus, ilmoitukset/ilmoitusten automaatio ja tietojen pitkäaikaissäilytys eri tarkoituksia varten

Tietotekniikka toiminnan tukena tavoitetilassa

Muutokset

- "Tuotantosuunnan muutoksen harkinta": ulkopuoliset tietolähteet, markkinatietolähteet, henkilökohtainen opastus/neuvonta, tarkistuslistat, laskentamallit/ohjelmat. Ja tehokkaasti hoidettu yleisneuvonta.
- Muutokset – muistilista rekisteröinti/ilmoitusasioista, rekisteröinti/ilmoittaminen ajallaan

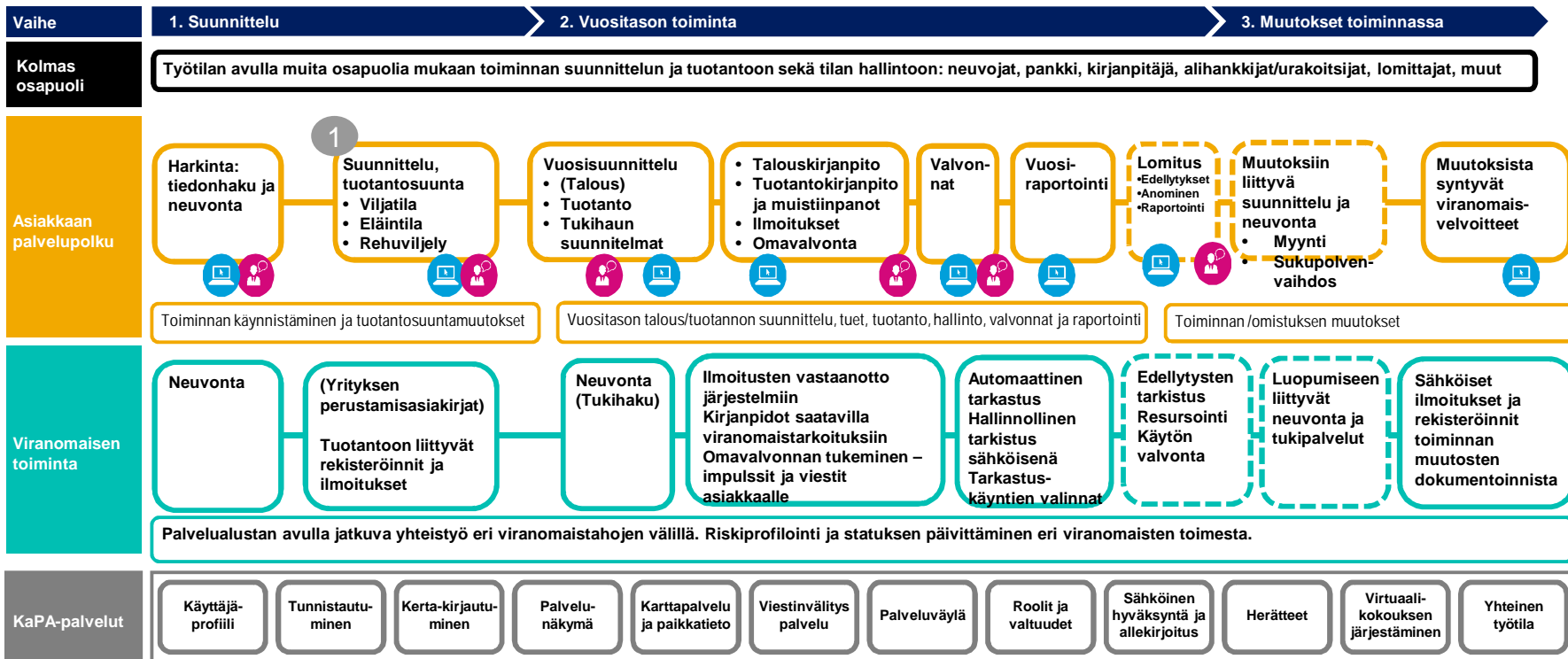
Suunnittelu ja tuotanto

- Ammattimainen pitkän tähtäimen ja erityisesti vuosisuunnittelu → tuotanto → eri kirjanpidot (ml. tuotantotekniikan hyödyntäminen) yhä useamman saataville
- Tukeutuminen digitalisaation hyödyntämisessä pilvipalveluihin ja palvelutuottajiin
- Tuki tukioikeuksien siirtojen suunnitteluun ja toteutukseen
- Vuoden kulkuun kytketty personoitu lista muistettavista asioista ja ilmoitusvelvoitteista (vuosikello/kalenteri, viranomaisilta)

Toimintaan liittyvät velvoitteet

- Muistiinpano/ilmoitusvelvoitteen virtaviivaistaminen ja automaatio: teknologian hyödyntäminen ja automaatio, erityisesti kun määrät kasvavat (esim. nautaeläimiin liittyvät ilmoitukset)
- Viranomaisrekisterien ja eri osapuolten työnkulun yhdistäminen ("nautan elinkaari")
- Työtila, johon viranomaisosapuolet, ml. pankki (lainottajana, vakuuksien osalta) ym. voidaan tilannekohtaisesti valtuuttaa
- "Yhteensopivuus", taloustietojen muuntamisen vaiva minimiin erityisesti investoinneissa ("tilikartta")
- "vuorovaikutteiset rajapinnat tarjolle" asiakastyötilasta kaupallisiin suunnittelun ja tuotannon tietojärjestelmiin

Maatalousyrityksen elinkaari (vilja/eläin/rehu) -tavoitetila

= Asiointi digitaalisessa palvelukerrossa

= Asiointi henkilön kanssa (esim. fyysinen kokous, etäkokous, puhelinneuvonta)

Elinkaaripalvelut – Ajatus tavoitetilasta

Harkitsee

- Suomi.fi
- Neuvonta-organisaatiot
- Kunnat ym.

Suunnittelee

- **Oma talous**
- Tuotantosuunnat
- Asetetut reunaehdot (tuet)
- Toiminnan laajuus
- Rahoitus
- Markkina

- Verkossa kollegatuki, neuvojat, tukineuvonta/chat
- Muistilistojen saaminen ja tuottaminen sähköisesti
→ ilmoitukset

Vuosi-suunnittelee

- **Oma talous**
- Tuotannon suunnittelu
- Tuotannon resurssit ja välineet
- Tuet

Sähköinen viestintä molempiin suuntiin!

- Sähköinen tieto
- Alan lehdet, tiedotus ja koulutus

Tuottaa ja hoitaa eri kirjanpidot

- Talous
- Muistiinpanot
- Aineistot
- Tietotekniikka itsellä tai palveluna

- Pilvipalvelut yhä suuramman osan käytettävissä
- Automatisoivaa teknologiaa yhä useamman käytössä (mobiili, kone-kone..)

Hoitaa ilmoitukset

- Ilmoitukset pääosin automaattisesti kirjanpidoista ja sähköisistä muistiinpanoista

Hoitaa valvonnat ja isännöi tarkastukset

- Kirjanpidon, sähköisten muistiinpanojen ja dokumentaation avaus tarkastajalle (pyynnöstä)
- EU:n ym. vaatimukseen perustuvien tarkastuskäyntien aineistot etukäteen saataville

Prosessissa tunnistetut muut palvelukerroksen hyödyntämismahdollisuudet: Maatilalomitus - nykytila

- › Lomitustoiminnan yleinen johto, ohjaus ja valvonta kuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle. Lakisääteinen vastuu lomituspalveluiden toimeenpanosta kuuluu Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle (Mela). Kunnat osallistuvat maatilayrittäjien lomituspalveluiden järjestämiseen Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kanssa tehtyjen toimeksiantosopimusten kautta ja näiden toimeksiantosopimusten kautta paikallishallinto toimii koko maassa 45 yksikössä. Lakimuutos (STM) on vireillä 5/2017 (ml. hallintomallin tehostaminen, hallintoviranomaistehtävät maakunnille, työaikajärjestelyt).
- › n. 4000 lomittajaa (osa-aikaisuus), kunnat lomituksen paikallisyksikköinä (kuntien palkkaamat lomittajat)
- › Lomituksen päätöksenteko on periaatteessa ”mekaaninen” operaatio, jossa peruskriteerinä on eläinten määrä (MAVIN rekisterissä): lisäksi paljon yksityiskohtia ja erityistapauksia.
- › Lomitustoiminnan yleinen johto, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle.
- › Mela hallinnoi lomitushaun, valtiontuen rahaliikenteen ja lomituksen tukena olevat tietojärjestelmät (sähköinen hakujärjestelmä, lomittajien allokointi ja hallinnointi, työsuhdetiedot, työvuorolistaan suunnitellut ja vahvistetut lomitukset sekä toteutuneet lomitukset)
- › Lomituksen paikallisyksikkönä toimivissa kunnissa on yhteistoiminta-ryhmät, jossa ovat edustettuina mm. lomituspalvelujen käyttäjät, lomituspalvelujen hallintohenkilöstö, lomittajat ja Mela-asiamies (esim. 5 henkilöä per paikallisyksikkö)
- › Käytännön toiminnan haasteita
  - Kuntatasolla: työsuojeluasiat, työnjohdon järjestelyt, lomittajan työaikajärjestelyt, palkkaus/laskutusasiat (oy-muoto)
- › Esitettyjä muutostarpeita
  - Melan järjestelmien uudistaminen ja liittyminen muihin rekistereihin
  - Lomituksen käytännön järjestelyjen (paikallinen ohjaus ja valvonta) kehittäminen
  - Siirtyminen sähköiseen haku- ja päätöksentekojärjestelmään; kuntien toiminnan uudistaminen

Prosessissa tunnistetut muut palvelukerroksen hyödyntämismahdollisuudet: Maatilalomitus - tavoitetilavisio

> Ehdotukset

- Sähköisen palvelun tuottamisroolin kehittäminen (haku, suunnittelu, tuotanto; Mela)
- Tehostaminen: Maakuntiin keskitetty "järjestäminen"
  - keskitetty päätöksenteko / suunnittelu
  - opastus/valvonta: käytännön valvonnan/työnjohdon delegointi "lomittajapalvelun ostajalle" eli paikallisyksikön viranomaisille
  - kuntien (paikallisyksikön) roolin selkiyttäminen: hyödyt "esim. 1 htv/alue =45 htv"
- Ehdot lomituksen käytölle, hakeminen ja päätöksenteon (lisääntyvä) automatisointi sekä hoitamisen tukijärjestelmät
  - MELAn järjestelmien uudistaminen, yhdistettynä MAVIn tukijärjestelmien asiakkuustietoon (eläintuet) ja tulevaan verohallinnon/TEM:n tulorekisteriin
  - Lomituksen käytännön hoitamisen tietotekninen tuki: järjestelmien modernisointi keskitettyä (virtuaalista) käsittelyä varten
    - *(analogisena tälle olisi KELAn tukijärjestelmämalli, jossa käsittelyä on keskitetty)*

Prosessissa tunnistetut muut palvelukerroksen hyödyntämismahdollisuudet: Maatilalomitus - tavoitetilavisio

Ehdotukset (lainsäädäntö parhaillaan muuttumassa)

- › Tehostaminen: Maakuntiin keskitetty ”järjestäminen”
  - keskitetty haku, päätöksenteko ja suunnittelu
  - käytännön opastus, valvonta ja työnjohto paikallisesti
  - kuntien (paikallisyksikön) roolin muutos
  - hyödyt ”esim. 1 htv/alue =45 htv”
- › Sähköisen palvelukokonaisuuden rakentaminen: sähköinen hakeminen, päätöksenteon (lisääntyvä) automatisointi sekä lomituksen hoitamisen tukijärjestelmät
  - MELAn järjestelmien uudistaminen, MAVIn tukijärjestelmien asiakkuustiedon (eläintuet) hyödyntäminen ja tulevaan verohallinnon/TEM:in tulorekisteriin yhdistäminen
  - Lomituksen käytännön hoitamisen tietotekninen tuki: järjestelmien modernisointi, *jossa käsittelyä on keskitetty (mallina KELAn tukijärjestelmämalli)*

Prosessissa tunnistetut muut palvelukerroksen hyödyntämismahdollisuudet: Maatilalomitus - käyttäjäpolku tavoitetilassa

- **Oma tarve**
  - Sähköisen hakupalvelun käyttäminen ("MELA2")
  - Keskitetty puhelinneuvonta / sähköinen neuvonta
  - Keskitetty päätös ja käytännön järjestelyt: sähköisesti / puhelin: Maakunnat, MELA
  - MAVIn tukijärjestelmä-asiakkuus tietojen hyödyntäminen
  - Tekeillä olevan tulorekisterin (ml. TEM) hyödyntäminen
- **Tuottaa suunnitelman sähköisesti:** käytännön reunaehdot lomitukselle
    - Lomitusjärjestelyt, ml. ohjeistus/opastus
    - Työsuojeluasiat
    - Työaika
    - Itse järjestetty lomitustyövoima
    - Keskitetty tukipalvelu : sähköisesti / puhelin
- Vastualueiden palkkaaman lomitustyövoiman hyödyntäminen
  - Alueellinen työohjaus
  - Alueellinen lähituki/valvonta
  - Sähköinen omaseuranta
  - Maakunnat järjestäjinä (nyk. 45 paikallishallintoyksikköä)

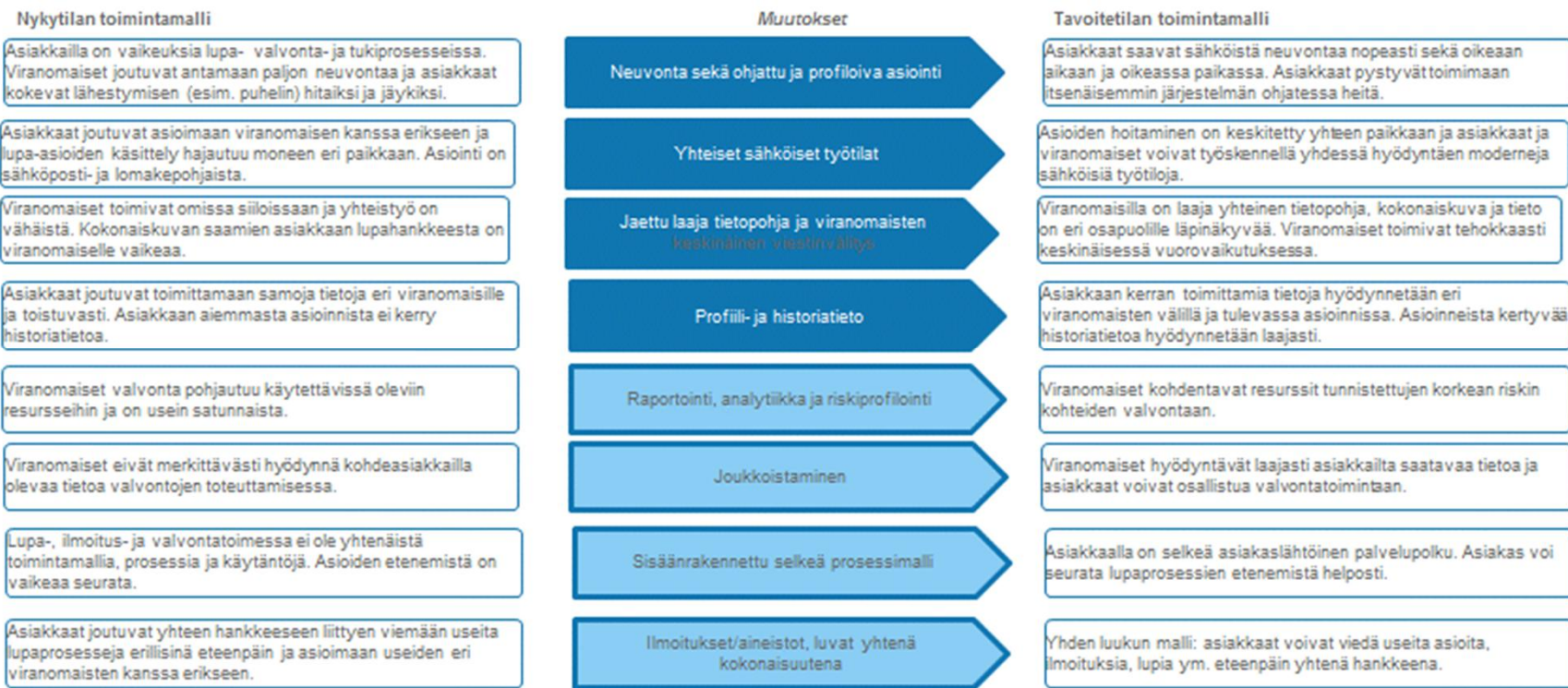
5. Tavoitetilan hyödyt

Hyödyt – tarkastelun raja

- > Tässä työssä tehtiin maatalous- ja maaseutuyrityksen investointien ja elinkaaren valittujen toiminnallisuuksien uudistuksen hyötyarviointi. Tavoitteena oli arvioida uudistuksen tavoitetilan määrällisiä ja laadullisia hyötyjä.
- > Selvitys kohdistettiin seuraavasti:
  - Nykyisten viranomaisten toiminta*:
    - Kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset (maataloustukihallinto, ml. lomitukset)
    - ELY-keskukset (maaseudun investoinnit, valvontatehtävät)
    - (AVIt: ympäristöluvat, ei käsitelty tässä)
    - Maaseutuvirasto (sähköisenä palvelutuottajana)
    - EVIRA (sähköisenä palvelutuottajana ja valvojana)
  - Maatalous- ja maaseutuyritykset (vaihe 1)
    - Eläintuotanto
    - Kasvintuotanto: vilja, rehu, siemenvilja
    - Investoiva maaseutuyritys
    - Elintarvikkeiden pienjalostus (juustolat, teurastus)
    - (täydentyä vaiheessa 2)

Asiakastyötilat ja jaettu tieto uudistuksen keskiössä, Palvelukerroksen mahdollistama toimintamallin muutos

Tavoitetilassa hyötyjä tuottavat toiminnallisuudet

Ympyrän koko kuvaa sitä, kuinka suuri merkitys toiminnallisuudella on tavoitetilassa. Työtila-ajattelu on keskeisessä roolissa.

Laadulliset hyödyt asiakkaille

Tavoitetilan toimintamallista voidaan tunnistaa lukuisia laadullisia hyötyjä ja parannuksia nykytilan toimintaan. Kokonaisuutena sähköisiä palveluja kehittämällä toimiala kulkee kohti professionaalisempaa toimintaa ja käyttäjiä.

1. Asiakaskokemus: (+++) ilmoitusten automaatio, tiedon yhteiskäyttö
2. Laatu: (+++) Tukihakemusten laatu
3. Läpimenoaika: (+) investointitukien ja maataloustukien käsittely
4. Työn resursointi: (++) ammattimaisuus ja ulkopuolisen erityisosaamisen hyödyntäminen
5. Työajan käyttö: (+++) toiminnan kasvaessa hallintoon kuluva työmäärä ei kasva samassa suhteessa
6. Sähköiset työkalut: (++) markkinaehtoisten sähköisten välineiden lisääntyminen
7. Viranomaisyhteistyö: (++) tiedot hallitusti yhteiskäytössä, tiedon pitkäaikaissäilytys
8. Riskien hallinta: (++) omavalvonnan paraneminen ja sen myötä oman toiminnan edellytysten parantuminen
9. Yhteiskunta: (+) toiminnan ja tuotosten laatu ja kannattavuus

Laadulliset hyödyt viranomaisille

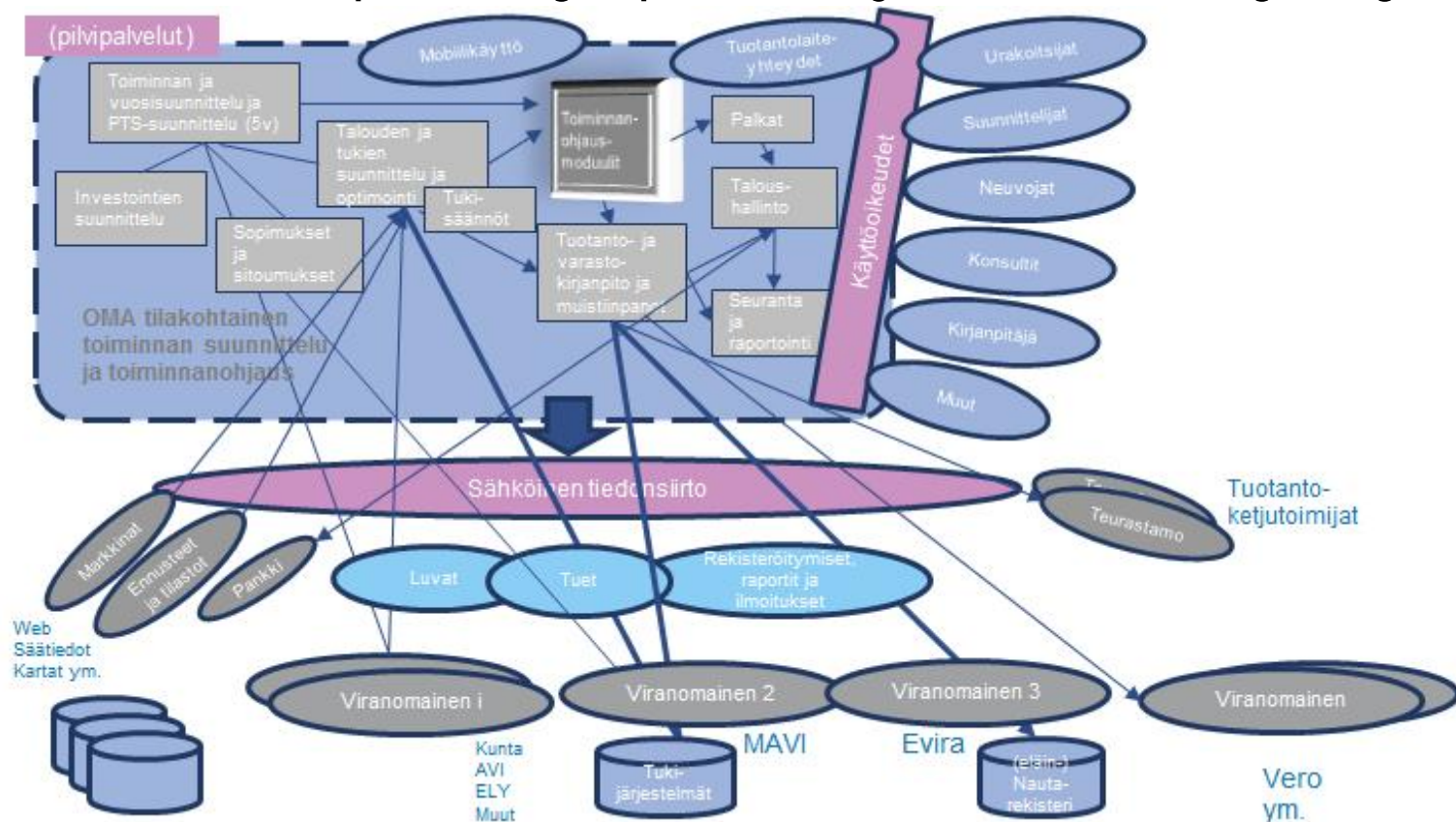
Viranomaisille tavoitetilan toimintamallista voidaan tunnistaa lukuisia laadullisia hyötyjä ja parannuksia nykytilan toimintaan.

1. Asiakaskokemus: (++) asiakasyhteistyön paraneminen, vastakkainasettelun väheneminen
2. Laatu: (+) käsittelyn koordinoimista saatava laatuhyöty
3. Läpimenoaika: (+) käsittelyn koordinoitu eteneminen
4. Hakemusten laatu: (+) työajan säästö
5. Työn resursointi: (++) monikanavaisuus / keskittäminen investointien ja tukien neuvonnassa
6. Työajan käyttö: (++) eri viranomaisten päällekkäisen työn väheneminen; hallinnollisen valvonnan automaation lisääminen
7. Tiedonhallinta: (++) mahdollistaa sähköiset käsittelyprosessit
8. Viranomaisyhteistyö: (+) koulutus ja opastava toiminta, tiedonvaihto
9. Riskien hallinta: (+) riskiperusteisen valvonnan lisääminen
10. Yhteiskunta: (++) viranomaistehtävien vaikuttavuus (tukien jako, valvonta, neuvonta)

6. IE2-OHJELMA: Tietojärjestelmien kehitystarpeet

Maatalousyrityksen nykytilassa hyödynnettävissä oleva tietotekniikan palveluympäristöt ja viranomaisyhteydet

Sähköisen asioinnin ja sitä tukevien tietojärjestelmien kehitystarpeita

- › Maaseutuyritysten tietotekninen ympäristö on muuttumassa "palveluiksi", eli omat järjestelmät alkavat korvautua enenevästi kaupallisilla verkkopalveluilla eli "pilvipalveluilla".
- › Sähköistä asiointia tukeva viranomaisten yhteinen palveluarkkitehtuuri toteutuu, kun
  - kaupallisille palveluille tarjotaan asiointia automatisoivat rajapinnat palvelukerrokseen ja asiakastyötilaan
  - toteutetaan asiakastyötila: dokumenttiaineistojen, liitteiden, ilmoitusten ym. tallentaminen eri viranomaisia varten
  - suunnitellaan ja rakenteistetaan asiakastyötilaan tallennettavat yhteiset tietoaaineistot ja myös niiden pitkäaikaissäilytys (merkittävä hyöty asiakkaalle)
  - toteutetaan asiakastyötilan ja viranomaisten yhteisen työtilan synkronointi, ja edelleen tietojen (liitteet, kirjanpidot ym.) saatavuus ja tapahtumatietojen (kuten ilmoitukset) siirtäminen mahdollisimman automaattisesti viranomaisjärjestelmiin/järjestelmistä

Viranomaisten omat järjestelmät

- > Maaseutuyritysten ja viranomaisten välillä merkittävä osa tiedonvaihdosta liittyy Mavin tukijärjestelmiin sekä Mavin ja Eviran ilmoituksiin, rekisteröinteihin ja valvontatietoihin, tukien ja valvonnan tietoaisteistoihin ja viestintään
  - keskeisiä järjestelmiä: Hyrrä, Vipu, maksujärjestelmä, Lohkorekisteri, Eläin/nautarekisteri, ym.
- > Nykyiset viranomaisjärjestelmien kuten Mavi/Evira palvelurajapinnat ovat tarjolla jatkossa KAPA-asiakasliittymän kautta maatalousyrityksille (vuorovaikutteinen käyttö)
- > Viranomaisjärjestelmiin tarvitaan uusia rajapintoja palvelukerrokseen, jotta järjestelmien tuottama/hyödyntämän "asiakastyötietä" siirtäminen saadaan mahdollisimman automaattiseksi (tai siirron sijaan enenevästi lukeminen/katselu – asiakkaan "mastertieto" tallennetaan palvelukerrokseen pitkäaikaissäilytettäväksi)
- > Sellaisen tiedon siirtäminen palvelukerrokseen on tärkeää, jota voidaan laajemmin hyödyntää lupa-, valvonta- ja tukiprosesseissa
  - tukihakemushistoria
  - maatilain tai maatalousyrityksen perustiedot (PRH, maatilarekisteri)
  - verotustiedot
  - ym.

Asiakkailta tulleita toiveita sähköisen työtilan toiminnallisuuksille

Aiheet

Ilmoitukset	Tuet	Valvonnat	Luvat	Arkisto	Viestintä
Kalenteri	Dokumentit	Vuosisuunnittelun tuki	Verkkokoulutus	Ohjeet	Foorumit/ keskustelu

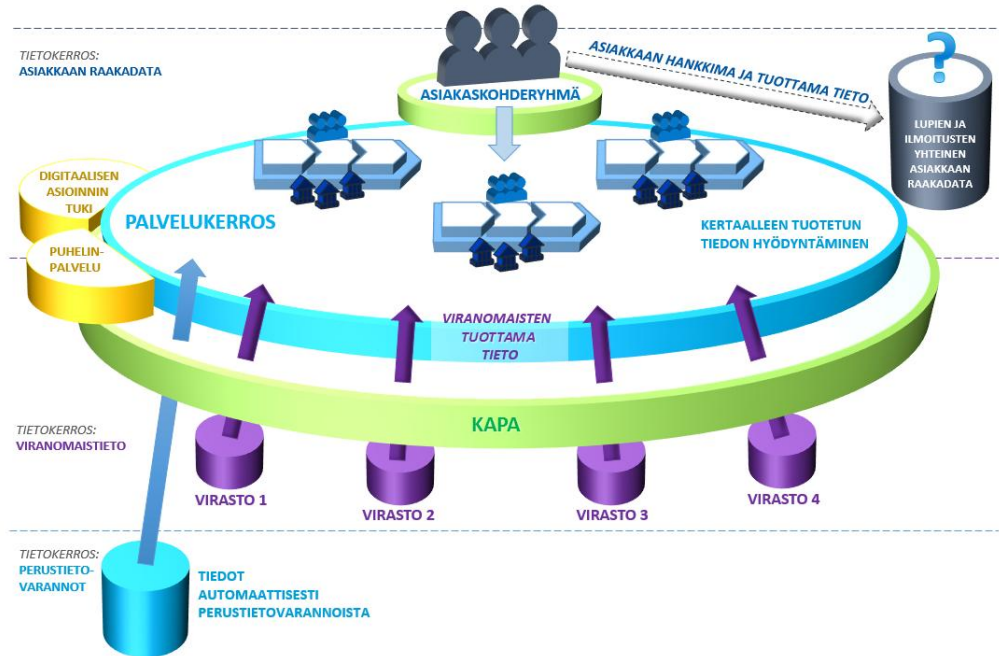
Sisällöt

Tilani nautailmoitukset
Rahaliikenne
Työlista
Muistutukset
Viestit
Saapuneet dokumentit

Ryhmät
Tilaisuudet
Aiheet
Säätila
jne.....

Tavoitetilan järjestelmäarkkitehtuuri

- Tavoitetilan ratkaisu muodostuu **kansallisen arkkitehtuurin (KaPA) komponenteista** ja niiden päälle rakentuvasta **yhteiskäyttöisestä digitaalisesta palvelukerroksesta**.
- Palvelukerros **mahdollistaa asiakkaalle asioinnin yhden luukun kautta** sen sijaan, että asiointi tapahtuisi erikseen jokaisen viranomaisen kanssa ja eri asiantirratkaisuissa.
- Asiakkaat voivat **välittää asiointiin liittyviä tietoja eri viranomaisille** sekä kerralla useille viranomaisille palvelukerroksen kautta.
- Palvelukerros **rakentuu kevyenä teknologiakerroksena viranomaisten nykyisten tietojärjestelmien päälle** ja kytkeytyy KaPA:n kautta niihin eikä siten vaadi suuria muutoksia nykytilan järjestelmäarkkitehtuuriin.
- Palvelukerros kytkeytyy viranomaisten tietojärjestelmiin ja palvelukerros tukee myös **viranomaisten asiakäsittelyä** (tarjoamalla kokonaiskuvan ja tietoa).
- Myös **kolmannet osapuolet** voivat kytkeytyä palvelukerrokseen.

Tavoitetilan ratkaisut tullaan kehittämään Luvat ja valvonta-kärkihankkeen työssä. Tässä projektissa esille tulleet tarpeet tuodaan kärkihankkeen tiedoksi.

Yllä oleva kuvaus on kärkihankkeen aineistosta, se kuvaa järjestelmäarkkitehtuurin alustavaa tavoitetilaa.

7. Asiakasneuvonta

Asiakasneuvonnan tarve, kehittäminen

Monikanavainen asiakaspalvelu

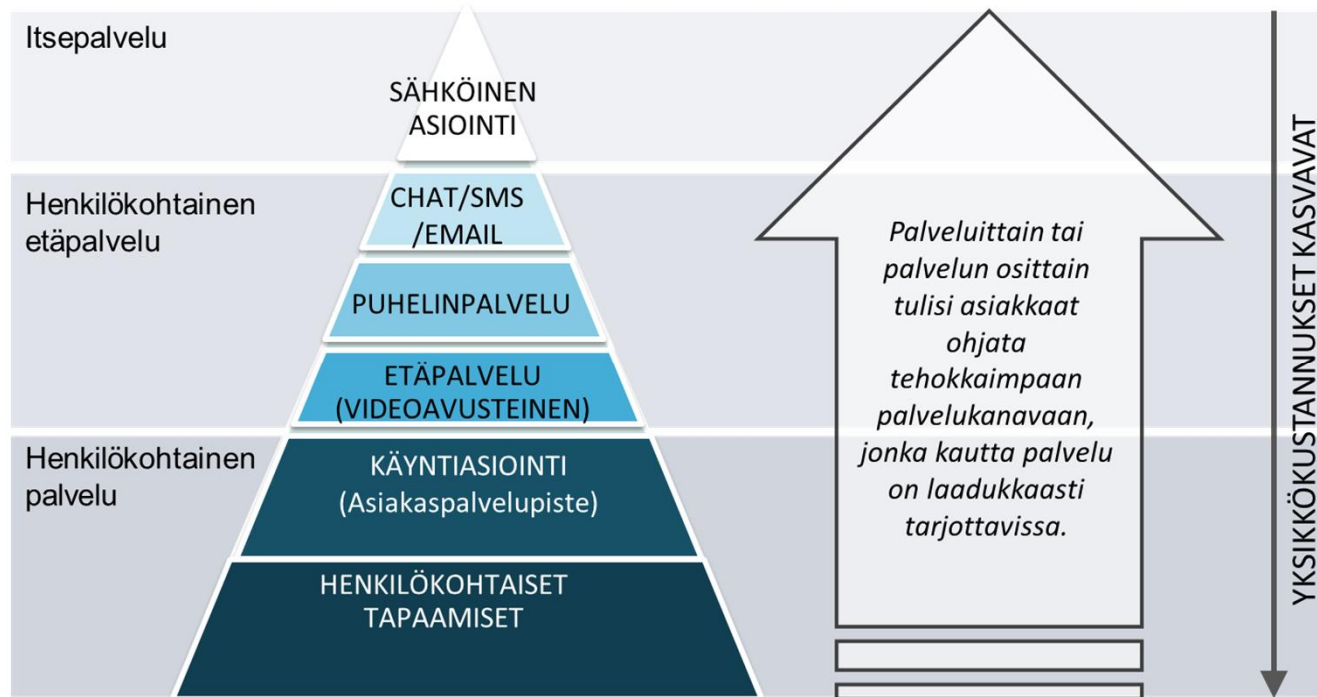

Asiakasneuvonnan nykytilasta

Esille tulleita asioita

- › Asiakkaat käyttävät neuvonnassa niitä tahoja, joita ovat tottuneet käyttämään
- › Asiakkaan neuvontatarpeet liittyvät erityisesti seuraaviin:
  - Toiminnan suunnittelu
  - Sähköisten palveluiden käyttö
  - Tukiin liittyvät kysymykset
- › Usein kunnan maaseutupalvelut ovat tuttuja, samoin ELY-keskuksen ja ProAgrian palvelut, tosin osa on käyttänyt neuvontaa melko vähän
- › Kaikista neuvontapalveluista ja eri palveluiden roolista ei olla tietoisia, esimerkiksi hankkeiden kautta tarjottavista neuvontapalveluista ei aina olla tietoisia (mm. Neuvo 2020-neuvontajärjestelmä)

Palvelukanavien valinnassa lähtökohtana tehokkuus ja vaikuttavuus

Asiakaspalvelun tasot ja vastuut

United Soybean Board or the Soybean Checkoff.

1

Sähköisen asioinnin tilannekohtainen tuki sekä yleisneuvonta vapauttavat virkamiesten aikaa sekä mahdollistavat asiakkaan ajasta ja paikasta riippumattoman asioinnin. Sähköistä asiointia tuetaan asiakaspalvelulla (puhelin, some, video)

2

Asiointitarve pyritään minimoimaan proaktiivisella toiminnalla jo suunnitteluvaiheessa ohjeilla ja palveluoppailla

3

Sähköiset palvelut (tunnustelupalvelu, Vipuneuvoja) auttavat itsepalvelusovelluksina vastauksia, joita voidaan täydentää henkilökohtaisella neuvonnalla

4

Valtakunnalliset erityisasiantuntijat (Mavi, Evira) antavat neuvoja maakunnan asiakasneuvojille

I-kerros
Asiakaspalvelu ja neuvonta

II-kerros
asiantuntijataso

Chat (sähköinen asiointi) – keskitetty neuvonta mahdollinen

Sähköisen asioinnin tuki

Yleisneuvonta

Neuvonta voidaan hoitaa sähköisen työpöydän kautta, jossa neuvojalla on mahdollisuus kommentoida suunnitelmia, tai puhelin tai käyntineuvonnalla

Tuki toiminnan suunnittelulle

Rahoitustukien neuvontaa voidaan tehdä sähköisesti, puhelimitse tai käyntiasiainnalla

Rahoitus-Tukineuvonta

Neuvojat voivat tehdä erityiskysymyksiä ja palvelupyyntöjä esimerkiksi Eviralle tai Maville

Maatalouden erityisneuvonta neuvojille

Taustaa – neuvonnan tasot

- › Usein neuvonnan tasoja kuvataan numeroin:
  - 0-taso – itsepalvelu, jossa asiakas itse hakee tiedot esim. sähköisen palvelun avulla
  - 1-taso – Asian neuvontaan edellytetään osa-alueen tuntevaa asiantuntijaa
  - 2-taso – Asian neuvonta edellyttää syvällistä ja tapauskohtaista (esim. tietty hakemus) neuvontaa
- › Neuvontakanavat käsitellään ,myös niiden soveltuvuuden ja kustannuksen perusteella (kts. s. 74)

Asiakasneuvonnan tavoitetilasta

	Neuvontatarve	Vastuutasot	Kanava	Hyöty
1	Sähköisten palveluiden tuki ja yleisneuvonta	Maakuntien yhteinen/vastuutettu	Chat, puhelin	Nopea ja kohdennettu neuvonta asiointitilanteissa (mm. Hyrrä, Vipu) sekä peruskysymyksissä
2	Tuki oman toiminnan suunnittelulle	Maakunnallinen, yksityisten palveluiden tuottajat	Työtila*, puhelin, käynti, toimipiste	Kannattava toiminta, tukea tuotanto-suunnitelmille, muutoksille
3	Rahoitustuki- ja lupaneuvonta	Maakuntien yhteinen/vastuutettu, kunnallinen (r-luvat), yksityisten palveluiden tuottajat	Tunnustelupalvelu, puhelin, toimipiste	Laadukkaat tukihakemukset ja niihin liittyvät suunnitelmat
4	Maatalouden erityisneuvonta neuvojille	Valtakunnallinen (Mavi, Evira)	Puhelin, posti toimipiste	Eryitystilanteiden asiantuntevat neuvot ja ratkaisu, ml. koulutus

SOLITA

LIITTEET

SOLITA

Esimerkki: tunnistettu tarve tukihakemusten asiakirjojen sähköiseen tallennukseen

Vaatimuksia tukihakuaineistojen säilytykselle

- › Hakuvuosi + 4v.
Säilytä pääsääntöisesti EU:n kokonaan ja osittain rahoittamien tukien ja palkkioiden sekä kansallisten tukien hakemiseen liittyvät alkuperäiset asiakirjat, joita et toimita tukihakemuksen liitteenä, hakuvuoden ja sitä seuraavien neljän kalenterivuoden ajan.
- › Sitoumuskausi + 4v.
Säilytä eläinten hyvinvointikorvaukseen, ympäristökorvaukseen ja luomukorvaukseen liittyvät asiakirjat, muistiinpanot ja todistukset vähintään neljän vuoden ajan sitoumus- tai sopimuskauden päättymisen jälkeen.
- › Lääke- ja rehukirjanpito 5v.
Säilytä tuotantoeläimille annetuista lääkkeistä ja lääkerehuista pidettävää kirjanpitoa viisi vuotta, vaikka olisit myynyt tai teurastanut eläimen ennen sitä. Rehukirjanpitoa koskee myös viiden vuoden säilytysvaatimus.
- › Kasvisuojeluainekirjanpito 3v. (neljä vuotta, kauden päättymisen jälkeen)
Toiminnanharjoittajan joka ammattitoiminnassaan käyttää kasvisuojeluaineita, on pidettävä ajan tasalla olevaa käyttökirjanpitoa käytetyistä kasvisuojeluaineista ja niiden määristä. Säilytä kirjanpitoa kolmen kalenterivuoden ajan sen vuoden päättymisestä, jota kirjanpito koskee. Huomioi kuitenkin, että ympäristösitoumuksen mukaiset muistiinpanot kasvisuojeluaineiden käytöstä tulee säilyttää neljä vuotta sitoumuskauden päättymisen jälkeen.
- › Sähköinen haku
Säilytä sähköisen hakemuksen onnistuneesta lähettämisestä saamasi sähköpostiviesti ja tulostamasi tai tallentamasi hakemuksen yhteenvetotuloste hakuvuotta seuraavan vuoden loppuun. Kyseinen viesti ja yhteenveto on hyvä antaa tiedoksi muille maatilän omistajille.
- › Tietojen toimittaminen
Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman (2014–2020) toimenpiteitä toteuttava korvauksensaaja sitoutuu ohjelman seurannan ja arvioinnin mahdollistamiseksi toimittamaan pyydettyinä tiedot korvattavan toimenpiteen vaikutuksista.

Projektiryhmä

- > Päivi Blinnikka, Iskukykyiset Palvelut (IE2) -ohjelma
- > Päivi Virtanen, MMM
- > Juha Palonen, MMM
- > Sanna Sihvola, MMM
- > Raisa Ikonen, Mavi
- > Jaakko Rinne, Mavi
- > Esko Leinonen, Mavi
- > Matti Puolimatka, EVIRA
- > Minna-Maija Väänänen, EVIRA
- > Ulla Poutiainen, EVIRA
- > Johanna Knekt, EVIRA
- > Jukka Honkavaara, Solita Oy
- > Jukka Kallio, Solita Oy
- > Luvat ja valvonta –kärkihankkeen koordinaatio
- > Päivi Tommila, TEM
- > Sirpa Alitalo, TEM

Työpajoihin osallistuneet

Työpaja 1

- > Raisa Ikonen – Mavi
- > Juuso Kalliokoski – MMM
- > Maria Konsin-Palva – Uudenmaan ELY
- > Vesa Perätalo – Mavi
- > Minna Kauppinen – Mavi
- > Päivi Virtanen - MMM
- > Juha Palonen – MMM
- > Noora Fager-Pintilä – Keski-Uudenmaan maaseutuhallintopalvelut
- > Jaakko Rinne – Mavi
- > Pia Jokela – Viljelijä
- > Petri Jokela – Viljelijä
- > Sanna Sihvola – MMM
- > Matti Puolimatka – Evira
- > Minna-Maija Väänänen – Evira

Työpaja 2

- > Pirjo Vakkilainen – Maidontuottaja
- > Elisa Piesala – ETL
- > Tom Vakkilainen – Maidontuottaja
- > Teuvo Laakso- Viljelijä
- > Piia Jokela – Luomuviljelijä
- > Petri Jokela – Luomuviljelijä
- > Kaija Kuivasniemi – Länsi-Suomen AVI
- > Tony Lassas – Ely-keskus
- > Juha Mäkinen – Ely-keskus
- > Juha Uusisalmi – Ely-keskus
- > Jarmo Kitula – Ely-keskus
- > Elina Montonen – MELA
- > Mirva Kauppinen – Mavi
- > Jaakko Rinne – Mavi
- > Arja Ala-Luoma – Kunta Yta – Seinäjoki
- > Sari Jääliñoja – Evira
- > Vesa Perätalo – Mavi
- > Timo-Jaakko Joensuu – Mavi
- > Päivi Virtanen – MMM
- > Juuso Kalliokoski - MMM
- > Ulla Poutiainen – Evira
- > Minna-Maija Väänänen – Evira
- > Terhi Puisa – Evira
- > Juha Rantamäki - Evira

Haastattelut – Viranomaiset (24)

Viranomaiset	
Kaija Kuivasniemi Avi. kaija.kuivasniemi@avi.fi (AVI (ympäristöluvat, mm. maaseudun kehittäminen, investoinnit)	Avi
Ulla Mehto-Hämäläinen ulla.mehto-hamalainen@ely-keskus.fi (maaseudun kehittäminen, investoinnit, kaikki?)	ely-keskus
Timo Lehtiniemi, timo.lehtiniemi@ely-keskus.fi (kaikki)	ely-keskus
Osmo Minkkinen, osmo.minkkinen@ely-keskus.fi (viljelijätuet, kaikki?)	ely-keskus
Reijo Martikainen, erityisasiantuntija Mavi, maaseudun yritysrahoitus	Mavi
Aulis Kuusela, erityisasiantuntija, maatilarahoitus	Mavi
Sari Honkola, asiantuntija, Hyrrä-järjestelmä	Mavi
Timo-Jaakko Joensuu, asiantuntija, Hyrrä-järjestelmä	Mavi
Jaakko Rinne	Mavi
Raisa Ikonen	Mavi
<u>Tukipäällikkö Vesa Perätalo, vesa.peratalo@mavi.fi, p. 0295 31 2434</u>	Mavi
<u>Erityisasiantuntija Mirva Kauppinen, mirva.kauppinen@mavi.fi, p. 0295 31 2428</u>	Mavi
Jukka Virolainen (MMM, +358405162935)	MMM
Pertti Iivanainen	Kunta
	YTA/Johtajat
Maaseutupäällikkö Noora Fager-Pintilä, Mäntsälä, puh. 040 314 5945	Kunta
	YTA/Johtajat
	Kunta
Arja Ala-Luoma	YTA/Johtajat
	Kunta
Reijo Hämäläinen	YTA/Johtajat
Taina Väre, Kuntaliitto	Kuntaliitto
Markku Paija, Johtava maaseutuasiamies, Loimaa	Kunta YTA
Juha Rantamäki, Evira hukkakaura	Evira
Leena Pietilä, Evira hukkakaura, siementarkastukset	Evira
Olli Venelampi, Evira ravinteet	Evira
Mirja Kartio, Evira kasvianalytiikka, mykotoksiinit, viljan laatu	Evira
Sari Haikola, Evira kasvinterveys, vienti	Evira

Haastatellut – Asiakkaat ja sidosryhmät (20)

Asiakkaat/kumppanit	
Jari Kauhanen jari.kauhanen@mtk.fi (kaikki, on viljelijä)	MTK, viljelijä
Pertti Iivanainen, pertti.iivanainen@liperi.fi (kaikki)	Maaseutuasiamies
Ari Hyvölä, Hyvölään talo, Maaseutumatkailuyritys, Ähtäri puh 040 0216326	Maaseutumatkailu
Ari Teppo, Finnmilk OY, maitotila, Nurmo puh. 050 4100072	Maidon tuotanto
Matti Kärkkäinen, Peltolan juustola, Milk in OY, Maitotila, Suonenjoki	Juuston jalostus
Karisalmi Terhi Tuulia, Tilateurastus ja lihatuotteiden myynti p. 0400 246451	Tilateurastus ja lihatuotteiden myynti
Jukolan Juusto Oy /Liias Markku, Juustola p. 040 5700522	Juuston jalostus
Jari Ahlholm, maitotila, puh. 050 533 9796, jari.ahlholm@luukku.com	Maidontuottaja
Harju Timo, Harjuntie 108A, 63600 Töysä, tharju@saunalahti.fi, p. 0405177635	Maidontuottaja
Huhtala Ville, Kieräkuja 156, 62375 Ylihärmä, ville.huhtala@hotmail.com, p. 0405382624	Viljelijä
Uusi-Simola Arto, Luomasuontie 46, 04630 Sääksjärvi, arto.uusisimola@gmail.com, p. 0400846032	Viljelijä
Jokela Petri, Hyökännummentie 20, 04500 Kellokoski, jokelantila@hotmail.com, p. 0407521431	Luomuviljelijä
Pekka Heikkilä, ETL	ETL
Elisa Piesala, EI EI VIELÄ	ETL
Sami Iltanen, Toimitusjohtaja, Kiikoisten Säästöpankki, 040-8352455	Kiikoisten Säästöpankki
Brusila Tomi 040 5516418 tomi.brusila@gmail.com	Viljelijä
Tuomas Levomäki, Loimaa, koulutilan viljelijä 0405866915, tuomas.levomaki@pp.inet.fi	Koulutilan viljelijä
Juho Pietilä, Loimaa, maitoa ja MTK 0500525499	Maidontuottaja
Marko Kavander, lihatilallinen, marko.kavander@seutuposti.fi 0400 745 238	Lihankasvattaja
Auli Teppinen	ProAgria

SOLITA